МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ—УЛУҒ ОКТЯБРГА!

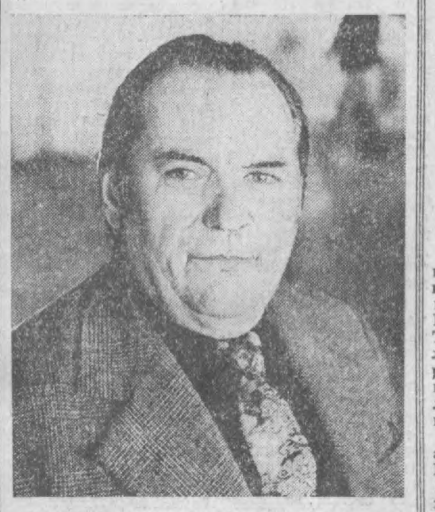
Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, ўнинчи беш йиллик биринчи йили планини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ курашининг олдинги сафларида бораётган меҳнат коллективларига, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига шон-шарафлар!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРГАНЛАР

1-пойафзал фабрикасининг бичиқчиси А. Ермилованинг меҳнат календарида 1977 йилнинг август ойи бошланди. Коммунистик меҳнат зарбдори йиллик планни июнь ойидаёқ адо этган эди.

Заргарлик заводининг металл-галантерея цехи тайёрловчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Н. Сорокин август ойидаёқ йиллик топшириқни адо этиб, ҳозир 1977 йилнинг март ойи ҳисобига ишламоқда. У беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган.

И. Шоинғомов фотолари.

Муддатидан илгари

Собир Раҳимов районидаги ипак толасини ажратиш фабрикаси коллективи Октябрь байрами шарафига бағишланган 60 зарбдор ҳафтанинг ҳар бирида юксак меҳнат унумдорлигига эришиш учун курашмоқда.

Корхона коллективи тўққиз ойликда ҳам қувончли натижаларни қўлга киритди. Улар планда белгиланган бир миллион 153 минг ўринга 1 миллион 183 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, топшириқни 103,4 процент адо этдирлар.

Айниқса, фабриканинг Д. Умархўжаева ва Т. Усмонова бошлиқ бригада аъзолари сентябрь ойи мажбуриятини муддатидан илгари уддалаб, октябрь ойининг 15 кунлик мажбуриятини ҳам бир ҳафтада бажардилар.

Пиллакашлар йиллик топшириқни муддатидан бир ой илгари бажариб, планга қўшимча 45 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилишган.

Киров райони рапорти

Киров райони саноат корхоналарининг коллективлари «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида нўтарининки руҳ билан меҳнат қилиб

Бугун

МАҲСУЛОТНИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИШ БЎЙИЧА УН ОЙЛИК ПЛАННИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ШАРАФ БИЛАН АДО ЭТДИЛАР.

Йил бошидан буён 163 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди. Корхоналараро меҳнат беллашувида райондаги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси-нинг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Обидова номли тамаки ҳамда тўқимачилик-галантерея фабрикалари ва 3-босмахона коллективлари пешқадамлик қилмоқдалар. Уз имкониятини ҳисоблаб чиққан район корхоналари ой охиригача қадар планга қўшимча бир миллион 900 минг сўмлик трикотаж, 2 миллион 200 минг сўмлик тикув маҳсулотлари, 700 минг сўмлик қишлоқ хўжалик машиналари ва асбоб-ускуналар, 3,5 миллионга яқин сифатли ғишт ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Ҳозирги кунда район корхоналари жами 49 турдаги маҳсулотни Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқармоқда. Шу белги билан чиқарилаётган маҳсулот ўтган йилдагига нисбатан деярли 4 баравар ортди. Минтга яқин ишчи 1977 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

План бажарилди

Тошкентдаги вентиляция буюмлари экспериментал заводи куни кеча метро, телемарказ қурилишларига ҳамда Хевадаги гилам комбинати қурилишига ҳаво тақсимловчи, ҳаво узатувчи, товуш қайтаргич мосламалари юборди. Натижада шу йилнинг тўртинчи квартали учун вентиляция буюмлари етказиб бериш плани бажарилди.

Корхона коллективи шаҳарда биринчилардан бўлиб сентябрь ойи охирида маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш бўйича давлат топшириғини бажарди. Бу металчиларнинг катта меҳнат ғалабасидир. Янгидан ташкил этилган корхона Ўзбекистон халқ хўжалигининг вентиляцион мосламаларга бўлган эҳтиёжини биринчи марта қондирди. Илгари бундай конструкциялар РСФСРдан келтириларди.

Янги конструкциядаги кондиционерлар яратилди ва ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Ҳаво ўтказгичлар, циклонлар, ҳаво тақсимлагичлар ва бошқа вентиляцион буюмлар ишлаб чиқариш такомиллаштирилди ва ҳ. Бутун коллективнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш учун кураши ўтган йил билан солиштирганда маҳсулот реализацияси ҳажмини 2,4 баравар кўпайтириш имконини берди. Корхона меҳнаткашлари май ойидаёқ йиллик мажбуриятнинг муҳим пунктларидан бўлган планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича берилган ваъдани бажардилар.

Завод коллективи умумхалқ байрами — Улуғ Октябрининг 59 йиллиги шарафига янги мажбурият олди. Бунга биноан шу йил 31 декабргача 1977 йил ҳисобига 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинади,

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 244 (3239)
ЧОРШАНБА
20 ОКТЯБРЬ 1976 й.
Газета 1966 йил 1 нюлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

Улуғвор ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилган Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ўн ойлик топшириқларини муддатидан илгари бажарганлиги ҳақида ғалаба рапорти берди. Пландаги 23 миллион 746 минг сўм ўрнига 23 миллион 857 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ой охирига қадар планга қўшимча яна 1 миллион 800 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади. Корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг 25 процента Сифат белгиси ва 94,5 минтга буюм эса «Н» индекси билан тайёрланди.

Ишлаб чиқариш илғорларидан 65 киши шу кунларда 1977 йил ҳисобига ишламоқда. Улар орасида Т. Эгамбердиева, В. Пивкина, А. Дементьева, И. Абдуқодирова, М. Абдукаримова ва бошқалар бор.

ШАРАФЛИ НОМГА МУНОСИБ

Коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номга яраша меҳнат қилаётган Н. Шеголев бригадаси Тошкент уй-жой қурилиши комбинатига қарашли 2-қурилиш бошқармасида илғор коллективлардан ҳисобланади.

Номдор бригада азаматлари яқинда Полторацкий кўчасида 162 хонадонга мўлжалланган 9 қаватли янги турар жой биноси қурилишини бошлаб юбордилар.

Бугун

МАЗКУР БИНО ПОЙДЕВОРИНИ МОНТАЖ ҚИЛИШ ИШЛАРИ НИҲОЯСИГА ЕТДИ.

Ленинградликлар чақиригига комбинатда биринчилар қатори кўшилган бригада коллективи 9 ойлик плантопшириқларини муддатидан ярим ой илгари ортиғи билан бажарди. Кундалик норма 125—130 процент адо этиларди. Улуғ Октябрнинг 59 йиллик тўйини илғор курувчилар янги бинонинг 2 қаватини тўлиқ монтаж қилиш билан кутиб олишга тараддуд кўришяпти.

М. ФЕЛЬДМАН.

• *Лойиҳа устахонасида*

Тракторсозлар хонадони

Бугун

«ТАШГИПРОГОР» ИНСТИТУТИДА ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ ИШЧИЛАРИ УЧУН ГУЛИСТОН КЎЧАСИДА ҚУРИШ МЎЛЖАЛЛАНГАН 9 ҚАВАТЛИ ЯНГИ ТУРАР ЖОЙ БИНОСИНИНГ ЛОИҲАСИ ҚУРУВЧИЛАРГА ТОПШИРИЛДИ.

— Бинонинг олд қисми, — дейди лойиҳа бош архитектори В. Ли, — миллий орнамент билан безатилган панель билан қопланади. Бу бино чиройини очибгина қолмай, қўёш тўсқинчи вазифасини ҳам ўтайди.

Янги бинонинг қурилиши 1977 йил январида бошланади. Уни қуриш учун 1 миллион 45 минг сўмлик маблағ сарфланади.

Ҳ. МИРЗАКАРИМОВ.

Янги корхона ишга тушди

Бугун

ОКТЯБРЬ РАЙОНИДАГИ БЕШКАЙРАҒОЧ МАССИВИДА БУНЁД ЭТИЛГАН МУЗИКА АСБОБЛАРИ ФАБРИКАСИДА ДАСТЛАБКИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛА БОШЛАНДИ. БИР ҚАВАТЛИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРПУСИ ВА УЧ ҚАВАТЛИ МАЪМУРИЙ БИНОЛАР ҚУРИЛИШИГА 2 МИЛЛИОН 900 МИНГ СЎМ САРФЛАНДИ. Корхона ишчилари учун 150 ўринли ошхона, кутубхона, даволаш пунктлари ҳам муҳайё этилди.

Ҳозир бу ерда 350 киши меҳнат қила бошлади. Келгусида ишчи ва хизматчиларнинг сони 500 кишига етади. Бу ерда бир йилда 1,5 миллион сўмлик най, дутор, чанг, доира, рубоб каби 16 хил чолғу асбоблари ишлаб чиқариш мумкин.

Корхонанинг бош инженери А. Азаматов ишлаб чиқариш имкониятлари ҳақида бундай деди:

— Ўзбек миллий чолғу асбоблари биргина мамлакатимизда эмас, балки, чет элларда ҳам қизиқиш билан харид қилинади. Эндиликда биз Болгария, Польша каби мамлакатларнинг буюртмаларини ўз вақтида бажариш имкониятига эга бўлдик.

Бугун республикамиз пойтахтида

• *Ҳамшаҳарлар, сизлар учун*

МАИШИЙ ХИЗМАТ ТАКОМИЛЛАШАДИ

Бугун

маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси пойтахт аҳолисига кўрсатилаётган хизмат ишларини янада такомиллаштириш мақсадида собиқ «Ремточмех» комбинати базасида Тошкент шаҳар «Техсложбытприбор» ишлаб чиқариш бирлашмасини ташкил қилди. Бирлашмага қарашли корхоналар ва устахоналарнинг асосий хизмати аниқ механизмлар, соатлар, холодильниклар, кир ювиш машиналари ва шунга ўхшаш рўзғор буюмларини ремонт қилиб беришдан иборат.

Янги бирлашма коллективи шу йилнинг ўзида 1 миллион 778 минг сўмлик турли хизматни бажариши лозим.

Бирлашма устахоналари шу йилнинг ўзида янги ва енгил автомашиналар билан таъминланди. Ҳозирги пайтда 32 та ихчам автомашина шаҳарнинг турли массивига бориб аҳолининг оғирини енгил қилмоқда. Бирлашма яқин кунларда ТошМИ массиви, Ўзбекистон ва Шевченко кўчалари муюлиши, «Марказ-27» кварталида янги устахоналар ташкил қилади. Ҳозирги пайтда аҳолига 11 хил маиший хизмат кўрсатилаётган бўлса, келгуси йилдан бошлаб уларнинг қаторига яна икки хил хизмат қўшилади.

Г. Ф. Гусанова шаҳримиздаги тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг бичув цехида бир неча йиллардан бери меҳнат қилиб келади. Ленин комсомоли аъзоси, коммунистик меҳнат зарбдори кунлик нормасини 160—170 процент адо этиб, ўз тенгдошларига ўрнак бўлмоқда.

Вақтдан ўзиб меҳнат қилаётган Гусанова материалларни тежаб-тергаб сарфлашга, маҳсулотнинг юксак сифатли бўлишига ҳаракат қилапти.

5 МИЛЛИОН 300 МИНГ ТОННА УЧУН

ПАХТАЗОРДАН РЕПОРТАЖ

«Оқ олтин» ишқида

Жиззах областининг Мирзачўл районидаги «Партия XXIV съезди» совхозида ҳашарчиларнинг ғайрати жўшмоқда шу кунларда. Айниқса, хўжаликнинг 3-бўлимида ҳашар қилаётган Ф. Энгельс номли чет тиллар институти немис тили факультети студентларининг қўлиқўлига тегмайди.

Ҳали қуёш терак бўйи кўтарилмасиданоқ Меҳринисо Ҳаққорова фартугини тарози томон олиб боради. Дўгоналари ўзга ҳавас қилади.

— Бунчалик тез теришингизнинг сири нимада? — сўрайди Ҳилола Маманазарова.

— Икки қўллаб меҳр билан теришда! дейди Меҳринисо жилмайиб.

Ҳашарчилар шу куни пахта хирмонига катта ҳисса қўшдилар. Кундан кунга ўсаверди. Биргина факультет 32 тонна пахта териб, бўлимнинг 0,5 процент планини

Немис тили факультетининг 1 курс студентлари бир кунда 7156 килограмм дурдона теришди. М. Ҳаҳхорова, Ў. Дўсимова, А. Худойбердиева, Т. Иброҳимова, М. Нурова, С. Абишевалар совхоз хирмонига 90—120 килограммдан пахта тўкишди. 26 нафар студентнинг пахтаси юқоридан ўринлатди.

— Ҳашарчиларнинг пахтаси олий нав билан қабул қилинди,— дейди бўлим бошқарувчиси Тўрахон Умарова. — Биз тошкентлик ҳашарчи-студентлардан мамнунмиз. Ишонамизки, «оқ олтин»ни сўнгги граммигача улар сабр-матонат билан йиғиб-теришда ўринлатди.

— Ҳашарчиларнинг пахтаси олий нав билан қабул қилинди,— дейди биз билан суҳбатда институт пахта штаби бошлиғи, доцент А. Содиқов. — 150—160 тоннага етади. Биз тез кунда совхоз хирмонига 1800 тонна дур териб бермоқчимиз.

К. НОРМАТОВ.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ 19 октябрь куни Кремлда Совет — Монголия музокаралари ниҳоясига етди. Музокаралар қардошларча дўстлик ва муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

▲ Кеча Кремлда Совет — Монголия ҳар томонлама ҳамкорлигини янада кенгайтириш ва кучайтириш юзасидан ҳужжатлар имзоланди. СССР билан МХР ўртасидаги чегара тўғрисида шартнома ҳам имзоланди.

▲ Кеча Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк халқ хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал билан дўстона суҳбатлашди. Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал ўртоқлар СССР билан МХР ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни янада кучайтириш, КПСС билан МХРП ўртасидаги алоқаларни кенгайтириш масалаларини муҳокама қилдилар.

▲ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 19 октябрь куни Кремлда Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Буюк Халқ хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбалга Ленин орденини топширди.

МАШИНАСОЗЛАР ҲИММАТИ

Ҳар шанба ва якшанба кунлари «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилар билан янада гавжум бўлади. Эрта тонгдан бошлаб улар бу ердан ўз автобусларида Тошкент областининг Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхозга жўнаб кетадилар.

Ўтган дам олиш кунлари ҳам ўнлаб ишчи-хизматчилар, инженер-техник ходимлар ана шу хўжаликнинг кенг пахтазорларини бўйлаб жавлон урдилар. Уларнинг кучи билан ярим тоннадан ортиқ «оқ олтин» хирмони бунёд этилди. Бунда бирлашманинг инженерлари Г. Бандин, И. Аҳмедиев, К. Рафиқов, Б. Шадринлар барчага намунали меҳнат қилишди.

Машинасозларнинг яна бир группаси совхоз далаларига жўнаб кетди. Уларнинг кўпчилиги комсомол-ёшлардан иборат.

ҒОЛИБЛИКНИ ҚЎЛДАН БЕРМАЙ

Тошкент Халқ хўжалиги институти студентлари Жиззах областининг Дўстлик районн пахта далаларида ёшларга хос шижоат билан меҳнат қилиб, республикамизнинг улкан хирмонига ўз улушларини қўшмоқдалар.

— Студентларимиз, — дейди институт ректори М. Шарифхўжаев, — бу йилги пахта йиғим-терими мавсумида 5 минг тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилганлар. Ҳозирнинг ўзида 2760 студентлар терган пахта 1000 тоннадан ошиб кетди.

Қишлоқ хўжалиги факультети ҳар бир студентининг ўртача кунлик нормаси 105 килограммни ташкил этмоқда. Ўқитувчилар Қ. Шоакрамов, Ш. Содиқова, Э. Набиев раҳбарлик қилаётган бригадаларда эса бу кўрсаткич яна ҳам юқори.

ЭСДАЛИК РАМЗИ

«Беш кунлик топшириқни — тўрт кунда бажарамиз!» — шиори остида меҳнат қилаётган Тошкент ўйинчоқлар фабрикаси коллективи йил бошидан бери 10 хилдан ортиқ янги моделдаги маҳсулотни яратди.

Ҳозирги кунда шулардан 7 хили ишлаб чиқарилмоқда. Яқинда чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар боғлаш Ўзбекистон жамиятининг буюртмаси бўйича фабрика бош рассоми Галина Васильевна Шкларская янги ўйинчоқ моделини яратди. Бу ўйинчоқ «Эргаш ва Ҳадича» деб аталади. Фабрика коллективи бу янги моделдаги маҳсулотдан 100 та ишлаб чиқаради. Тайёрланган маҳсулот Ўзбекистон ССР билан дўстлик алоқаларини ўрнатган 50 дан ортиқ мамлакатларга эсдалик учун юборилади.

УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

ҲАМКАСБЛАР БЕЛЛАШУВИ

Бугун

ПОЙТАХТ ИМИЗ ТРОЛЛЕЙБУС ҲАЙДОВЧИЛАРИНИ НГ БИР ГРУППАСИ ДУШАНБАДАН ҚАЙТИБ КЕЛДИ. ҲАМКАСБАЛАРИМ ИЗ У ЕРДА ЎРТА ОСИЕ РЕСПУБЛИКАЛАРИ ТРОЛЛЕЙБУС ҲАЙДОВЧИЛАРИ ЎРТАСИДА ЎЗ КАСБИНИНГ МОҲИР УСТАСИ ДЕГАН КОНКУРСДА ҚАТНАШДИЛАР.

Шаҳримиздаги 1-троллейбус депосининг Н. Файзиев, 2-троллейбус депосининг В. Кузнецова, Ф. Аҳмадиев сингари ҳайдовчилари бир неча кун давомида Душанба шаҳар кўчаларида троллейбус бошқариш, унинг контакт қурилмасини тезкорлик билан алмаштириш маҳоратларини, йўловчилар билан муомала қилиш фазилатларини намойиш қилдилар.

Ҳамкасблар беллашувида Тожикистон, Туркманистон, Киргизистон республикаларининг транспортчилари қатнашдилар.

Троллейбусчил а р нинг маҳорат ва эпчиллик бўйича навбатдаги беллашуви келгуси йил Тошкент шаҳрида ўтказиладиган бўлди.

телетайп лентасидан

▲ ВАРШАВА. Шаҳар яқинидаги Радзиково деган жойда Узаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлардаги дон экинларининг ҳосилдорлигини ошириш проблемалари билан шуғулланувчи олимларнинг кенгаши бўлди. Илмий тадқиқотларнинг якунлари муҳокама қилинди ва келгусида гектаридан 100 центнергача галла ва арпа ҳосили бера оладиган навларни яратиш билан боғлиқ илмий изланишларнинг йўналишлари белгиланди. Узаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларидаги тегишли илмий-тадқиқот институтларига топшириқлар аниқлаб чиқилди.

▲ УЛАН-БАТОР. Монголия меҳнаткашларининг турмуш даражаси ва сайин яхшиланиб бормоқда, уларнинг реал даромади йилдан-йилга ошмоқда. Монголия Халқ Республикаси ишчилари ва хизматчиларининг иш ҳақи ўтган беш йил мобайнида 7 процент ошди. Янги беш йилликда 7,9 процент кўпаяди. Бунга иқтимоий ишлаб чиқаришни ўстириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилади.

▲ ЛОНДОН. Англиянинг бир қанча шаҳарларида иқтимоий ишлар бўлиб ўтди. Турли касаба союзлар ва студентлар ташкилотларининг вакиллари иштирокида намойишчилар ҳукуматдан нщсизликни тугатиш борасида амалий ва шошилинч чоралар кўришни талаб қилдилар.

▲ КАТМАНДУ. Ҳозирги вақтда Непалда қурилаётган энг катта цемент заводи мамлакат экономикасининг давлат секторини ривожлантириш йўлида қўйилган катта қадам бўлади. Бу саноат комплексини 1980 йилда фойдаланишга топшириш мўлжалланмоқда. Завод лойиҳа бўйича ҳар йили 260 минг тонна цемент чиқариши керак. Бу эса мамлакатнинг мана шу муҳим бинокорлик материалига бўлган эҳтиёжини тўла равишда таъминлашга имкон беради.

▲ АДДИС-АБЕБА. Англия — Америкаиинг Родезия проблемаларини «ҳал этиш» плани Африка қитъасининг жанубий қисмини қамраб олган миллий озодлик ҳаракатига тўсқинлик қилишни кўзда тутади. Бу пландан кузатилган мақсад — Зимбабве халқининг тўла озодлик ва мустақилликка эришувига халақит беришдир. «Эфиопиан геральд» газетаси шу ҳақда ёзади.

(ТАСС).

▲ НЬЮ. Швейцариянинг ана шу кичик шаҳрида В. Хайновский ва Г. Шойманнинг (ГДР) «Майер меросхи кинокартинасини кўрсатиш билан ҳужжатли фильмларнинг VIII халқаро кинофестивали очилди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати халқ хўжалигини комплекс ривожлантиришга катта аҳамият бериб келмоқдалар. Бунга эришиш учун корхона ва ташкилотларга конкрет амалий ёрдам кўрсатилмоқда. Уларга зарур бўлган техника воситалари, асбоб-ускуналар етарли миқдорда етказиб берилмоқда. Ишлаб чиқариш коллективлари бу гамхўрликка жавобан меҳнат суръатини оширишмоқда ва фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлашга эришиш учун хилма-хил резерв, имкониятларни ишга солишмоқда.

Бунёдкорлик ва қурилиш ишларининг жадал суръатлар билан олиб борилиши совет халқининг моддий фаровонлигини оширишга олиб келмоқда. Давр талабига мос лойиҳаларни амалга оширишда мармар ва гранитлар тобора кўп қўлланилмоқда. Худди шу нарса заводимизнинг тошни қайта ишлаш комбинатидан ажраб чиқиш ва алоҳида корхона бўлиб иш юритишга олиб келди. У эгаллаган территорияси бўйича унча катта эмас. Лекин, фахр билан айтиш мумкинки, бу ерда муҳим халқ хўжалиги тараққиётига молик ишлар бажарилмоқда. Пойтахтимизда бунёд этилган В. И. Ленин Марказий музейининг филиали, 17 қаватли редакциялар уйи, «Ўзбекистон» меҳмонхонаси сингари жуда кўп замон архитектурасининг ажойиб намуналари корхонамизда тайёрланган мармар плиталар билан безатилганлиги бунинг далилидир.

Мамлакат олдида турган хилма-хил иқтисодий ва социал вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун меҳнат унумдорлигини тез ўстириш, бутун ижтимоий ишлаб чиқаришни самарадорлигини кескин оширишдан бошқа йўл йўқ, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитети номидан партия XXV съездига қилган Ҳисобот докладида.

Корхонамиз ишчи ва хизматчилари ўзларининг бутун куч-ғайрат, билимини ана шу вазифани амалга оширишга сарф қилмоқдалар. Натижа ёмон бўлаётгани йўқ. Тўққиз ой мобайнида пландаги 850 йўнига 1050 минг сўмлик иш бажарилиб, қўшимча деярли 2500 квадрат метр мармар, 2000 квадрат метр мозаика плиталари тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 14 процентга ўсди.

Янгиўлликларни н г «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» ташаббуси бу соҳада катта фойда берди. Унинг муҳокамасига бағишланган йиғилишда ишлаб чиқариш илғорлари сўзга чиқиб, зиммаларига аниқ вазифалар олишди. Жумладан, тош кесувчи Мирҳамид Абдуллаев касбдошларига бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажариш ниятида эканлигини айтди. Унинг бу даъватига шартномага кам деганда икки ўсмирга касб ўргатиш, уларни пешқадамлар сафига қўшишни асосий банд қилиб ёзиб қўйишди. Шу тариқа заводда беш йилликни муддатидан олдин бажариш учун оммавий кураш бошланди. Бу эса ўз навбатида коллектив ютуқларини мустаҳкамлаш ва сифатли маҳсулот тайёрлашга олиб келмоқда.

Айтиш керакки, корхонамизда мураккаб машиналар ишлатилади. Уларнинг бир маромда ишлашини таъминлаш учун ишчи дуруствина техник маълумотга эга бўлиши лозим. Бундай билимни улар касб малакасини ошириш тўғараклари орқали олишмоқда.

Корхонамизда яна бир муҳим иш бажарилади. У ҳам бўлса мамлакатимиз геологлари томонидан янги очилган мармар конларидан олинган намуналарни тезроқ ишлаб лабораторияларга топширишдир. Уни яхши бажараётганимиз учун ҳам фақат шу йилнинг ўзида корхонамизни хом ашё билан таъминловчи конлар сафи анча кенгайди. Улар сафига Китоб районидаги «Бодомсой», Самарқанд областидаги «Зарбанд», «Жом» мармар конлари қўшилди.

Юқори унумдорликка эришиш учун бутун коллектив худди бир кишидек фидокорона меҳнат қилиши, резерв ва имкониятларни тинмай қидириши лозим. Бунда ишчилардаги қобилиятни сезиш ва уларнинг куч-ғайратини мақсадга йўналтира олиш муҳим аҳамиятга эга. Уни бажаришда корхона маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотларига Михаил Иванович Новосельцев катта ёрдам кўрсатмоқда. Бу киши деярли 10 йилдан буён мармар цехида катта мастер бўлиб ишлаб келмоқда. Камтарлик, ишбилармонлик, тадбиркорлик унинг энг яхши хусусиятларидир. Фақат мармар цехи ишчиларигина эмас, балки мозаика, кенг истеъмол буюмлари цехларида ишлаётганлар ҳам зарур бўлганда ундан маслаҳат сўраб туришади. Шу йилнинг ўзида унинг таклифи билан корхонамизга келган 13 ўсмир касбларини ўзгартиришди.

Хулоса қилиб айтганда, корхонамиз ишчи ва хизматчилари ўз олдиларида турган асосий вазифа—меҳнат унумдорлигини ўстириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш учун тинмай изланмоқдалар. Бу соҳада Зокир Зоитов, Тўра Имомов, Закия Ералиева сингари ўнлаб ветеранлар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда. Техника, иш вақти ва меҳнат қуролларидан самарали фойдаланаётган бу ишчилар ҳозир келгуси йилнинг апрель — май ойлари ҳисобига маҳсулот тайёрлашмоқда.

Мамлакат миқёсида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги байрамини муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ҳаракати корхона коллективини янада унумли меҳнат қилишга чорлади. Яқинда бўлиб ўтган йиғилишда улар тарихий санани 2,5 йиллик топшириқни бажариш билан кутиб олишга аҳд қилдилар. Революциянинг дастлабки уч йилига бағишланган зарбдор ҳафталар натижаси кутилганидан ҳам зиёд бўлди. Шу муддат ичида ойлик планга тенг маҳсулот тайёрланди.

М. СОЛИҲОВ,
Эксперимент а л мармар заводининг бош инженери.

ҚОЛОҚЛАРСИЗ, СИФАТЛИ
ВА УНУМЛИ ИШЛАЙЛИК

БЕШ ВАЗИФА

Партия турмуши: идеология ишлари тажрибасидан

Раҳбар кадрлар ўқувига эътибор

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида партия ўқувининг вазифалари тўғрисида» қабул қилган қарорида «Барча коммунистлар, ва биринчи навбатда раҳбарларнинг ўз гоявий-назарий савиясини оширишни меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда актив қатнашиш билан системали равишда боғлаб олиб боришига эришиш лозим», — дейилган.

Кировобод район партия комитети КПСС XXV съезди қарорларини изчил амалга ошириш учун курашиб, раҳбар кадрлар ўқувига алоҳида эътибор бериб келмоқда. Бу соҳада районимизда маълум даражада ижобий тажрибалар тўпланган.

КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг маркснча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида» қабул қилган қарори, айниқса, бизнинг районимиз учун муҳим дастуриламал бўлди. Негаки, районимизда министрлик, давлат комитетлари, республика муассаса идоралари, илмий-текшириш ва лойиҳалаш институтлари, олий ва ўрта махсус билим юртлари, мактаблар, медицина ва маданият муассасалари кўп. Шунинг учун ҳам район партия комитети раҳбар кадрларнинг маркснча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими савиясини янада кучайтириш юзасидан муҳим тадбирларни белгилади. Таълим системаси, меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишлар аҳволи ҳақидаги масалалар район партия комитети пленуми, актив ва бюроларида, бўлим йиғилишларида улар тарихий санани 2,5 йиллик топшириқни бажариш билан кутиб олишга аҳд қилдилар. Революциянинг дастлабки уч йилига бағишланган зарбдор ҳафталар натижаси кутилганидан ҳам зиёд бўлди. Шу муддат ичида ойлик планга тенг маҳсулот тайёрланди.

Раҳбар кадрларнинг оммавий-сиёсий ишдаги иштироклари меҳнаткашлар а к т и в лигини янада кучайтирмоқда. Масалан, 3-босмахона директори Туҳватулла Обидов ўн йилдан зиёд пропагандистли к д е к фахрли топшириқни бажариб келади. У олиб борган ҳар бир машғулот босмахона фаолияти билан боғланган. Шунинг учун ҳам Обидовнинг ҳар бир машғулоти қизиқарли ва мазмунли бўлди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Эркин Юсупов, Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри ўринбосари К. Афанасьев, республика «Узколхозстрой» бирлашмаси бош арбитри Н. Плехановлар кўп йиллик пропагандистлик стажига эгадирлар. Бундай пропагандистлар районимизда кўп.

Бизда ҳар ойда бир марта «ленинча жумаликлар» ўтказиш анъанага айланиб қолди. Шу куни сиёсий докладчилар муҳим мавзуда меҳнаткашлар ўртасида лекция ва суҳбатлар ўтказишади. Бу йилги ўтказилган «ленинча жумаликлар» КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди якунларига, «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари» мавзуларига бағишланди. Бу «ленинча жумаликлар»да Ўзбекистон ССР Енгил, Озиқ-овқат саноати, Юстиция министрликлари ходимлари фаол иштирок этишди.

Район партия комитети раҳбар кадрлар сабоқ олаётган назарий ва методологик семинарлар савиясини кучайтиришга доимо эътибор бериб келмоқда. Семинарларда ўрганиш учун танлаб олинаётган мавзулар коммунистларнинг касбларига мос. қизиқишларига муносибдир, сиёсий билимларни яна чуқурроқ эгаллашда у муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган ташкилотларда, асосан иқтисодий мавзудаги, раҳбар меҳнати, олий ва ўрта махсус билим юртлари, мактабларда коммунистик ахлоқ, медицина ташкилотларида медицинанинг фалсафий масалалари ўрганилмоқда. Семинарлар мавзусини ҳаёт билан узвий боғлаб ўрганишни Ўзбекистон ССР Давлат план комитетида, республика Енгил саноати министрлиги, «Ўзсельхозтехника» бирлашмаси мисолида яққол кўриш мумкин.

Ўқиш давомида назарий конференциялар, семинарлар, суҳбатлар ўтказилиб, амалий топшириқлар бажариш, рефератлар тайёрлаш орқали тингловчилар активляги оширилмоқда. Район партия комитети ўтган 1975—1976 ўқув йили давомида «1976 — 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари», «Учинчи беш йиллик — сифат ва самарадорлик беш йиллиги», «КПСС XXV съезди ва совет турмуш тарзи» деган мавзуларда назарий ва амалий конференциялар ўтказди. Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги ўтказган назарий конференциялар «Ленинча иш услуби», «Иш сифати ва самарадорликни ошириш партия иқтисодий сиёсатининг асосий вазифасидир» мавзуларига бағишланди. Тингловчиларнинг бу конференцияларда иштирок этишлари уларнинг марксизм-ленинизм классиклари асарлари, КПСС XXV съезди ҳужжатлари, партиянинг ҳозирги даврдаги иқтисодий сиёсати масалаларини чуқур эгаллашларига ёрдам бермоқда.

Ўзбекистон ССР Давлат план комитети ҳузуридаги экономика бюроси, Республика Фанлар академияси иқтисод институти ва қатор партия ташкилотларида тингловчиларнинг реферат ёқлаш ишлари яхши ташкил этилган.

Ҳозирги кунда барча бошланғич партия ташкилотларида партия ўқуви ва иқтисодий таълим системасида янги 1976—1977 ўқув йилига тайёргарлик кўриш масаласига бағишлаб семинар уюштирди.

Бизнинг келгусидаги вазифамиз раҳбар кадрлар ўқувини ташкил этиш юзасидан тўпланган тажрибаларни янада бойитиш, КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга муваффақиятли амалга ошириш учун бутун куч-ғайратни сафарбар этишдан иборатдир.

Т. ШАРОФХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон Компартияси Киров район комитетининг секретари.

СИФАТ, ПИШИҚЛИК

«Ўзсельхозтехника» системасида қишлоқ хўжалик машиналари ремонтининг сифати, стандартларм ва метрологияси марказий республика лабораторияси ташкил этилди, Ҳозир техникани дала ишларига тайёрлашга нисбатан қўйиладиган талаблар оширилганлиги сабабли шу лабораторияни очиш зарур бўлиб қолди. Янги муассаса ходимлари ремонт сифатини, ремонт вақтида норматив ва стандарт талабларига қандай риоя қилинганлигини оператив равишда текширади. Ҳамма область / бирлашмаларида ҳам ана шундай лабораториялар очилади.

— Ҳозир гап миқдор кўрсаткичларида г и н а эмас, техникани созлаш сифати биринчи ўринга қўйилмоқда,— дейишди «Ўзсельхозтехника»да ЎзТАГ мухбирига.— Бу йил бирлашма корхоналарида 60 мингдан ортиқ трактор ва двигатель, кўп миқдордаги пахта териш машинаси, автомобиль, дон комбайни ҳамда бошқа машина ва агрегатлар ремонтдан чиқарилди. Ремонт ишларини ихтисослаштириш ва концентрациялаш бу ишларни юксак даражада бажаришга имкон бермоқда. «Ўзсельхозтехника» қарамоғида 80 тадан ортиқ завод ва йирик устахона бўлиб, уларнинг ҳар бири ремонтнинг муайян тури учун ихтисослаштирилган.

●

ҚУЁШ ТЕПЛИЦАСИ

«Узгипроплодоовощсавпром» институтининг ходимлари Тошкентдаги 1-теплица комбинати учун янги теплица лойиҳасини тузиб бердилар.

...Бу парникда қиш фаслидаги ҳаво очиқ кунларида оддий иситиш асбоблари ишлатилмайди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника институти мутахассислари томонидан ишлаб чиқилган қуёш ҳаво иситгичлари теплицанинг ичкарисида ёздек иссиқ бўлишини таъминлайди. Энг оддий материаллардан: ойна ва пўлатдан яшик шаклидаги гелиоустановкалар ясалган. Қуёш нурларини яхшироқ тортиши учун металл қорага бўялган. Қуёш нурлари ойна ва пўлат қатламлари орқали ўтиб, яшикларнинг ичидаги ҳавони қиздиради. Бу иссиқлик шу ерда қувурлар орқали ҳаракат қилиб, парникнинг ичкарисига ўтади. Айни пайтда бу ерда ўрнатилган иссиқлик аккумуляторларини ҳам «зарядка» қилади. Уларнинг иссиқлик запаслари бутун тун бўйи кифоя қилади.

[ЎзТАГ].

Касаба союз ҳаёти

Ишчилар авлоди кечаси

Тошкент тўқимачилик комбинати касаба союз комитети «Қаҳрамонлар бизнинг сафимизда — қаҳрамонлар бизнинг орамизда» деган мавзуда кеча ўтказди. Бу кеча шу корхонадаги энг кекса ишчилар авлодига бағишланди. Клавдия Яковлевна Лапшина комбинат ишга туширилган биринчи кунлардан бошлаб шу ерда ишламоқда. Дастлаб фабрика-завод билим юртида қизларга тўқувчилик касбини ўргатди. Кейин бир неча йилгача 2-тикувчилик фабрикасида смена мастери бўлиб ишлади. Клавдия Яковлевна ҳозир пенсияда. Меҳнат эстафетасини унинг фарзандлари— ўғли наладчик Павел Павлович Лапшин, қизи тўқувчи Л. П. Казанцева қабул қилиб олди. Лидия Павловна ўз касбининг чинакам устаси бўлиб қолди. Зарбдор меҳнати учун унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. Яқинда унинг ўғли Сергей ҳам шу комбинатга ишга кирди.

Йўлдош Жўраев ва Буолма Жўраевалар ҳам кўп йиллардан бери шу комбинатда ишлашяпти. Йўлдош бош энергетик бўлмида электрик, Буолма Жўраева эса машҳур йигирувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, уларнинг фарзандлари Қурбон билан Қаҳрамон ҳам шу корхонада меҳнат қилмоқда.

Комбинатда энг кўп фарзандлари меҳнат қилаётган авлод Чебатарев авлодлари деса бўлади. Бу оилада ўн тўрт киши шу комбинатда ишламоқда.

«Малика» трикотаж бирлашмаси филиали коллективи ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йили топшириқларини муддатидан илгари бажаришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган. Сиз суратда тўқув цехи бир группа зарбдор тўқувчиларидан —(чапдан-ўнгга) С. Раҳм атуллаева, С. Демина, Н. Турсунбекова, З. Шаҳназарова, В. Ивлева, В. Паромонова ва А. Стрельниковаларни кўриб турибсиз. Улар смена— ойлик топшириқларини 120— 130 процентга етказиб адо этишмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Уй-жой, жамоат биноларини асрайлик

БАЛКОН КЎЧАЛАРИМИЗ ҲУСНИ БЎЛСИН

10-ЖЭК ишчи-хизматчилари шаҳримиз марказидаги бир қанча биноларда истиқомат қилувчиларга хизмат кўрсатишади. Биз ЖЭКнинг техниги Надежда Федоровна Тичинина билан уй-жой, жамоат биноларини асраш ҳақида суҳбатлашдик.

— Маълумки, уй-жой ва жамоат биноларини асраш ҳар биримизнинг бурчимиздир,— дейди, у. Шундай экан, ўзимиз яшаётган бинолар, болалар боғчалари, мактаб ва дам олиш боғларининг ички ва ташқи кўринишини ҳар донм тоза ва дидли сақлаш, шу кундаги асосий вазифаларимиздан бири ҳисобланади. Бу борада бизнинг ЖЭКимизда ҳам ибратли ишлар бажарилмоқда. ЖЭКка «Марказ—4,5» квартираларидаги 29 та уй қарайди. ЖЭКдаги деярли барча уйлар озода ва кўркам сақланмоқда. Уйларнинг атрофи гулзорлар, дарахтлар билан қопланган. Айниқса, 14, 16, 17-бинолар эътиборга сазовордир. Бу уйлар доимо озода сақланиши билан балконларда баҳор акс этади. Ранг-баранг гулларни кўрган кишининг баҳри дили очилади. 9-уйнинг 41-квартирасида яшовчи Е. К. Тимофеева, 8-квартирада яшовчи С. Х. Герберг ва 1-квартирада яшовчи М. Юсупжонованинг балконларида ҳамиша гуллар очилиб туради. Бино аҳолиси Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг кундуз кунлари бино балконларига балкон ҳуснини бузадиган ва ювилган материалларни илмасликлари керак, — деган кўрсатмасига амал қилади. Бу борада махсус комиссиялар яхшигина ишларни бажаришмоқда. Баъзан учрайдиган камчиликларнинг олди вақтида олинмоқда, масасалан, 14-уйнинг 9-квартирасида яшовчи Вадим Викторович Ширин кундуз кунлари Навоий кўчаси томонига қийимларини «музейга» қўйгандек осаверар эди. В. Ширин ЖЭК ходимларининг огоҳлантиришига қулоқ солмагани ва шаҳар ижроия комитетининг кўрсатмасини қўпол равишда бузганлиги учун ундан Киров район ижроия комитети маъмурияти комиссияси пул жаримаси ундирди. 12-уйнинг 28-квартирасида яшовчи Алихўжев ҳам жарима тўлади. Афсуски, ҳамон баъзи биноларнинг балконларида тартибсиз осилган кийим-кечаклар кўзга ташланади. Аҳоли территориясидаги шу каби камчиликларни тугатишга кескин киришмоғи даркор. Бу борада ЖЭК ходимлари билан ҳамкорликда «Марказ — 4» маҳалла комитети аҳли катта ишларни амалга оширмоқда. Улуғ Ватан уруши инвалиди, маҳалла комитети раиси Э. Холиқов бошчилигидаги кўнгилли дружиначилар тез-тез рейдлар уюштириб аҳоли ҳаёти билан яқиндан танишмоқдалар. Арзларига қулоқ солиб бинода рўй берган аварияларнинг ўз вақтида олдини олишмоқда. Бу ердаги биноларда истиқомат қилувчилар бир-бири билан ўзаро мусобақадош. Мусобақа шартлари — аҳоли балконлари, бино ички ва ташқи кўринишини ва атрофини ҳар доим тоза ва шинам бўлиши учун курашишдан иборатдир. Масалан, 14-бино аҳли 11-бино аҳолиси билан мусобақадош. Ҳар икки бино аҳли ҳам мусобақада голиб чиқиш, ўз у й л а рини шинам ва озода сақлаш учун курашмоқдалар. Мусобақада голиб чиққан уйга «Намунали уй» нишони тантанали топширилади.

Ана шундай тадбирлар туфайли ЖЭК территорияси, айниқса турар жой бинолари тобора обод ва кўркам бўлиб бормоқда.

Х. МИРЗАҚАРИМОВ.

Узбекистон хўжаликларининг машина парклари ерни кўкламга шай қилиб қўйиш учун керакли янги механизмлар олди. «Ўзсельхозтехника» савдо базалари колхозлар ва совхозларга икки мингдан кўпроқ кучли Т-4А ўрмаловчи тракторларни юбордилар. Бу машиналардан тупроғи қаттиқ бўлган ерларни чуқур ҳайдаш учун фойдаланилади.

Икки ўринли ёпиқ кабиналарини ечиш ва шамоллатиш мумкин бўлган, такомиллаштирилган Т—75 тракторлари ҳам жойларга юборилди.

Қатор оралари кенг бўлган далаларда ишлайдиган ғўзапоясини юлиб ғарамлайдиган бир неча минг машина биринчи марта механизаторлар қўлига берилди. Бу агрегат айни бир вақтнинг ўзида тўрт қатордаги ғўзапояни юлиб олиб, бир соат ичида қарийб икки гектар ерни ғўзапоядан тозалайди.

Тупроққа минерал ва органик ўғит сепадиган машиналарнинг такомиллаштирилган турккуми кузги-қишки тадбирларни бажаришда ишлатила бошланади.

ЎзТАГ.

Такомиллашган машиналар

АВТОБУС КУТИБ

Бу йил 10-синфни тамомлаб, олий ўқув юртига ўқишга кирдим. Менинг ҳам бошқа студентлар қатори қувончимнинг чеки йўқ. Лекин институтга етиб боргунча бу қувончдан асар ҳам қолмайди. Нега дейсизми? Чунки бизга хизмат кўрсатадиган 9-маршрутдаги автобусни ярим соатлаб кутишга тўғри келади. Келган машиналар ҳам хоҳлаган бекатида тўхтаб, хоҳламаганида тўхтамасдан ўтиб кетаверади.

Яқинда 75—55 ТНЖ номерли автобусга бир амаллаб чиқиб олдим. Лекин бу машина Округ офицерлар уйи ва Туркман бозори бекатларида тўхтамасдан ўтиб кетди. Мендан бошқа тушадиганлар ҳам бор экан шекилли, йўловчилар шовқин кўтаришди. Шофер ярим йўлда тўхташга мажбур бўлди. Ҳозирча кунлар иссиқ, автобусларни кутишда бироз туриб қолсанг ҳам билинмайди. Лекин қиш-қировли кунлар бошлангандачи? Унда бу кутишлар ҳолва бўлиб қолса керак.

Ф. МУҲАМЕДОВА,
студент.

Тошкент агрегат заводининг токари Турсун Наримов Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 59 йиллиги байрамини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқда. У шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этиш мажбуриятини олган. Пешқадам токарь шу кунларда смена—топшириқларини 130— 140 процентга етказиб адо этмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сиротинин фотоси.

ДИҚҚАТ:
ҚИЗИҚАРЛИ ТАЖРИБА

Изланиш ҳуқуқи

«Ўзбекхиммаш» заводининг ўнлаб ишчилари маҳсулотни техника контроли бўлимига кўрсатиб ўтирмасдан шахсий тамғаларини қўйиб топшириш ҳуқуқига сазовор бўлдилар. Коллективдаги аъзоларнинг ҳаммаси ишлаб чиқарган маҳсулотнинг сифатини техника контролидан ўтказиш ваколатига бригада раҳбари молик бўлса, дуруст эмасмикан? Заводда машҳур йигувчилар бригадасининг бошлиғи коммунист Степан Васильевич Киоси ана шундай таклиф билан корхона маъмуриятига мурожаат қилди.

С. В. Киосига шундай ҳуқуқ берилди. Техника контроли бўлимининг ходимлари пайванд ишларининг айрим турларигагина назорат қиладилар ва умуман химиявий аппаратларни синаб кўрадилар, чунки бу иш махсус билим ва лабораторияларда алоҳида жиҳозлар бўлишини талаб этади.

Муваффақиятла р и ишни яқинда учинчи даража Меҳнат Шуҳрати ордени билан мукофотланган бригада раҳбарининг ва унинг қўл остидаги бригаданинг ўзига хос фазилатлари — иш усулларини ҳормай-толмай такомиллаштиришдан, меҳнатни ғоят оқилона ташкил этиш усули интилишдан иборатдир. Масалан, цех трубаларни развальцовка қилиш учун экспериментал ярим автомат установкани олди. Бу ускуна нотаниш, уни жорий этиш эса анчагина вақт ва куч талаб қилади. Киоси бошлиқ бригада бу ишга ҳеч иккиланмасдан киришди. Янгитлар янги ускунани жорий этиш учун бўладиган ҳаракат меҳнат унумдорлигига таъсир қилмаслиги учун ишдан кейин бир неча марта қолиб меҳнат қилдилар. Тез орада иш юришиб кетди. Бу янгилик бригада аъзоларидан бирини шу операциядан бўшатиш имкониятини бериш билан бирга иш сифатини ҳам оширди.

Кейинги вақтда бригадада жорий этилган янгиликлар орасида карбонат ангидрид гази муҳитида пайванд қилиш учун яна битта ярим автомат — установка бор. Бу ерда ҳам унинг қулайлиги дарҳол сезила бошлади: унумдорлик юқорироқ бўлди, пишиқроқ пайванд қилинадиган бўлиб қолди.

Бутун цехда йиғувчилар учун техникадан унумлироқ фойдаланиш комплексини ишлаб чиқишга слесарлар ва пайвандчилар бригадасининг мулоҳазалари ҳамда таклифлари асос қилиб олинди. Завод НОТ лабораториясининг мутахассислари техникавий ҳужжатни тайёрлаш чоғида инженерларнинг бу фикрини қўллаб-қувватлаб чиқди. Ишчиларнинг ўзлари қулай верстакларни, асбоб-ускуналар қўйиладиган яшикларни, деталлар қўйиладиган стеллажларни тайёрладилар. Улар участкада механизмларни, мосламалар ва асбобларни жойлаштиришнинг қулай схемасини ишлаб чиқишда ҳам актив иштирок этдилар.

Ушбу беш йилликда олинган мажбуриятларга тузатиш киритишда резервларни қидириш, уларни актив жорий этиш асосий масала бўлиб қолди. С. В. Киоси бошлиқ бригада беш йил мобайнида тўқ-қизинчи беш йилликдагига нисбатан етти миллион сўмлик кўп— 25 миллион сўмлик маҳсулот етказиб бериш мажбуриятини олди.

2 ТОШКЕНТ БЕТ. ОҚШОМИ
20 ОКТЯБРЬ, 1976 й.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли гематология ва қон қуйиш илмий-тадқиқот институти медиклари халқ сиҳат-саломатлиги йўлида тинмай меҳнат қилмоқдалар.

СУРАТДА: (чапдан-ўнгга) институтнинг клиника ординатори Н. Иброҳимова, медицина фанлари кандидатлари, катта илмий ходимлар С. Абророва, Ҳ. Фармонқулов, гематология бўлими мудири Д. Тэн, клиника бош врачи А. Султонов, кичик илмий ходим М. Мажидова, медицина фанлари кандидати М. Маҳмудова, ординатор-врачлардан Т. Нишонова, Д. Р. Бадаловалар клиниканинг келгусидаги ишлари, тўғрисида маслаҳатлашмоқдалар.

Ю. Трубников ва Н. Шоҳ ногомов фотоси.

„ОБИ-ЗАМЗАМ“НИНГ КУЛФАТЛАРИ

Ўрта асрларда алхимиклар, суюқ, рангсиз, ҳиди ва таъми аччиқ бир суюқлик олишди. Бу суюқлик дилни хурсанд қилиш ва қўзғатиш хоссасига эга бўлганлиги учун уни «Оби-замзам» («Ҳаёт суви») деб атадилар. Орадан бир қанча вақт ўтгач, уни «Ажал ва кулфат суви» деб атай бошлашди. Дарҳақиқат, буюк рус олими И. П. Павлов айтганидек, алкоголь одамларга хурсандчиликдан кўра кўпроқ ғам-ташвиш, оғир мусибатлар олиб келди.

Ичкилик одамларнинг сиҳат-саломатлигига, умрларига эгов бўлди, асабларини ишдан чиқарди. Этил спирти (алкоголь) заҳарли наркотик моддалар группасига кириб, тирик организмга зарарлидир.

Алкоголдан биринчи навбатда асаб системаси (айниқса заиф асаб системаси) зарарланади. Чунки одам миясидаги ҳужайраларда ёқсимон моддалар — липоидлар кўп бўлиб, улар спиртда осон эрийди. Шунинг учун алкоголь кўп миқдорда асаб ҳужайраларига кириб унинг функциясини бузади. Алкоголь ҳаммадан кўп бош мия пўстлоғига таъсир кўрсатади. Агар у тирик ҳужайраларда 20 процентдан ортиқ бўлса, аслига қайтмайдиган патологик процессларни пайдо қилади, шундан сўнг ҳужайралар ўлади.

Алкоголнинг қанча миқдорда ичилганига қараб, клиник жиҳатдан маст бўлишнинг учта: енгил, ўрта ва оғир босқичлари тафовут қилинади. Маст бўлиш даражаси фақат алкоголнинг ичилган миқдоригагина эмас, балки организмнинг умумий ҳолатига, чарчоқлик даражасига, ҳиссиётларга боғлиқдир.

Мастлик тўғрисида И. М. Сеченов, В. Я. Данилевский, И. П. Павловлар шундай ёзадилар: мастликнинг енгил турида фақат қўзғалиш босқичи, ўрта босқичида—тормозланишнинг бўшашиши ва тушкунлик бўлиб, оғир турида эса ориентировка бузилади, ғулдирайди, бетартиб ҳаракатлар қилади ва ниҳоят ухлаб қолади.

Маст одамнинг олий марказларида актив тормозланиш бузилади ва пўстлоқ ости тузилмалари фаолияти кўпроқ юзага чиқади, улар катта ярим шарларнинг доимий назоратидан озод бўлибгина қолмасдан, аксинча бетартиб қўзғалиш ҳолатига келади. Шунинг учун ҳам маст одам бекордан-бекорга, гоҳо одатдан ташқари ҳазилкаш ва шўх бўлиб қолади, салга дили оғриб йиғлайди, газабланади.

Алкоголни узоқ вақт мобайнида қўплаб ичиш натижасида турли психик касалликлар: «оқ алаҳлаш», «алкоголь васвасаси», «алкоголь энцефалопатияси», «корсаков психози» кабилар пайдо бўлади.

Алкоголни мунтазам равишда ичилганда даставвал қонга, асаб системасига, меъда ичак йўлига, жигар, жинсий йўл ва бошқа органларга ҳалокатли таъсир қилади. Аввал функционал бузилишлар келиб чиқади, яна истеъмол қилиш давом эттирилса, органик (асли ҳолига қайтмаслик) ўзгаришлар юз беради.

Ичилган алкоголь меъдаичак йўлидан қонга сўрилади, сўнгра бир оз вақтдан сўнг психик фаолиятдаги ўзгаришлар содир бўлади.

Баъзи одамлар алкоголь одамни иситади деб гапирадилар. Тўғри, одам спиртли ичимлик ичгандан кейин субъектив равишда танага иссиқлик югурганини сезади, лекин бу аҳвол алдамчи эканлигини билмайдилар. Бу шундай юз беради:

Алкоголь аввал терининг юза томирларини кенгайтиради, шу билан иссиқлик ажралади, одамнинг териси исийди ва у терлай бошлайди. Бу узоққа бормай, тезда организм совий бошлайди. Яна айрим одамлар алкоголь ҳам ақлий, ҳам жисмоний иш қобилиятини оширади деб ўйлайдилар. Бу албатта, нотўғри фикр. Буни кўп олимлар ўзларининг тадқиқотларида исботлаганлар.

Бир одам (алкоголик эмас) яхшигина ичкилик ичган, «исиб олган», кейин уйига кетган (қиш фасли бўлган), қалпоғини ечиб, ёқасини бўшатган, пальто тугмаларини ечган ва шу аҳволда 2 соат шёда юрган, натижада ўпка яллигланиши касалига йўлиққан. Яна бир мисол. Байрам кунларида ичкилик ичишга одатланган одамларда иш унумдорлиги душанбада 10— 13 процентга камайиб, сешанбада нормага тушган. Катта байрамлардан кейин эса иш нормаси 25— 30 процентгача камайиб кетган.

✦ АЛКОГОЛЬ — СОҒЛИҚ ДУШМАНИ
✦ ЮРАК ФАОЛИЯТИГА ЗАРАР ЕТГАНДА
✦ «ОҚ АЛАҲЛАШ» — ИЧКИЛИК ОҚИБАТИ
✦ НАСЛГА ТАЪСИР ЭТАДИГАН ОҒУ
✦ ЖИГАР ШИКАСТ ЕБ ҚОЛСА

Алкоголни дори сифатида асло қўлламаслик керак, бу тўғрида совет фармакологи Н. В. Вершининг айтган сўзларини ёдда тутиш керак: Ичган одамнинг «дили равшан тортгандек» бўлади, ҳамма нарса кўзига гўзал бўлиб кўринади. Лекин бир оздан сўнг ҳамма нарса бутунлай ўзгаради, яъни маст одамнинг қувноқлиги йўқолиб, ўрнига бутунлай бефарқлик пайдо бўлади.

Алкоголга ўрганиш дастлаб ижобий эмоцияларга жавоб тариқасида, кейинчалик эса алкоголга руҳу қилиш бошланади, одамнинг доимо ичгиси келиб туради ва сурункасига ичадиган бўлиб, натижада оғир касалликларга дучор бўладилар.

Алкоголни истеъмол қилаверганда ички органларда бузилишлар рўй беради, шу билан бирга бош мия пўстлоғининг ҳужайраларида ҳам бузилишлар содир бўлади. Қизиқишлар доираси торайди, меҳнат қилиш қобилияти йўқолади, пала-партиш ишлайди, бурч, ўртоқлик ҳиссиётлари йўқолади.

Алкоголни кўп ичиш натижасида пайдо бўладиган психик касалликлардан энг хатарлиси «оқ алаҳлаш» (белая горячка) ҳисобланади. Бу касаллик бирдан бошланади, лекин ўткир ҳуруж пайдо бўлишдан бир неча кун олдин, баъзан эса бир неча ҳафта олдин организмда кучли ўзгаришлар бошланади. Маъюс бўлиб қолади, уйқу бузилади, ваҳимали тушлар кўради, бекордан бекорга қўрқиш пайдо бўлади, қўллари қалтирайди, жуда сержаҳл бўлиб қолади. Бундай беморларни психиатрия касалхоналарига жойлаштириш керак. Хроник алкоголь галлюцинози оқ алаҳлашнинг давоми бўлиши мумкин ёки ўз-ўзидан пайдо бўлиши мумкин. Бу касалликда улар доимо йўқ овозларни эшитадилар ва шу овозларга итоат қиладилар. Бу овозлар уларни «қўрқитади», «хурсанд қилади», «меҳрибон», «душман» овозлари бўлиб эшитилади.

Хроник алкоголикларда «алкоголдан пайдо бўладиган рашк васвасаси» — психик касаллик пайдо бўлади. Бу касаллик феълатворига кўра гумонсирайдиган одамларда ривожланади. Алкоголизм таъсирида бу рашк гоҳ сусаяди, гоҳ зўраяди. Лекин бу васваса борган сари зўрайиб, турғун бўлиб қолади.

Медик олим А. К. Качаев, алкоголни узоқ вақт, сурункасига ичиш натижасида юрак-томир касалликлари билан оғришларини айтиб ўтади. Масалан, унинг маълумотларига кўра, алкоголни суистеъмол қиладиган эркаклар ўртасида юрак-томир касалликлари билан оғриган беморлар алкоголни суистеъмол қилмайдиган эркакларга қараганда 22 баробар кўпайганини, нафас органлари касалликлари 4 баробар, ҳазм органлари касалликлари эса 18 баробар кўпайган. Булардан ташқари, алкоголизмга мубтало бўлган шахсларда қон босими касаллиги ҳам 3 марта кўп бўлган.

Организмнинг емирилиши алкоголнинг одам организмидаги ва системаларидаги ўзига хос биохимиявий алмашинувга ҳам боғлиқдир. Ичилган алкоголь организмда қандай бўлса, шундайлигича ўзгармай асосан буйраклар ва ўпка орқали озроқ ажралади. (10 процентга яқин).

Хроник алкоголикларда вазопатия томирларининг торайиши ва кенгайиши механизмлари бузилади. Бошга қон қуйилиши, бош оғриғи, бош айланиши содир бўлади. Бунда аксари веноз система касалланади. Шунинг учун ҳам алкоголь киишининг юзи одатда кўкимтир, тўқ-қизил тусда бўлишлиги кузатилади. Бу, айниқса бурунда яхши кўринади, яъни бурундаги қон томирлари яққол сезилиб туради.

Томирлар тонусининг ўзгариши муносабати билан юрак бажариши керак бўлган катта иш ўзгаради. Юрак мускули бир кечакундузда юз минг мартага яқин қисқаради ва 18 тонна юкни 1 литр баландликка кўтариш учун зарур бўладиган қувватни сарфлайди. Юрак фаолияти ҳам бошқа органлар фаолияти каби марказий асаб системаси томонидан идора этилиб туради. Шу сабабли алкоголнинг ҳалокатга олиб борувчи таъсири юракка икки томонлама — марказий асаб системаси ва қон билан намоён бўлади, алкоголь қон билан томирларда юради, шунинг ҳисобига юрак нотўғри ишлайди, қисқариш сони ошади, натижада юрак мускули анча барвақт ишдан чиқади. Юрак олдин зўр бериб ишлайди, ҳажми катталашади ва мускул тўқимаси ўрнига ёғ тўқимаси пайдо бўлади, юрак иши жуда ҳам сусаяди. Натижада қон периферияга қийинлик билан боради, орган, тўқималарнинг қон билан таъминланиши бузилади. Юрак касаллигини унинг тез уришидан, тез ўйнашидан, ҳансираш, шиллиқ пардаларнинг кўкаришидан билиш мумкин.

Алкоголь фақат юрак-томир системасига таъсир қилибгина қолмай, у овқат ҳазм қилиш йўлларига ҳам ўз таъсирини кўрсатади. Кўпчилик одамлар овқатдан олдин спиртли ичимликларни оз-оздан истеъмол қилиб туришни фойдали деб ҳисоблайдилар, у оғир оқибатга олиб келишини ўйламайдилар.

Алкоголь меъдага тушганда дастлаб ҳазм безларини қўзғатади, сўнгра бошқа қўзғатгичлардан фарқли ўлароқ ҳатто кичик концентрацияга ҳам шундай қаттиқ таъсир қилади, бунинг натижасида ўткир гастрит—меъда шиллиқ пардасининг яллиғланиши келиб чиқади. Яъни алкоголь меъда ширасини ишлаб чиқарадиган безларни ўлдиради, кишининг иштаҳаси йўқолади, овқат ошқозонда туриб қолади, ҳазм бўлиши бузилади, беморда жигилдон қайнаши, кўнгил айнаши, қусиш содир бўлади ва бемор оғир аҳволда қолади.

Алкоголдан одамнинг энг муҳим органи — жигар ҳам катта зарар кўради. Жигар киши организмида жуда муҳим вазифани бажаради. Ундан 1 суткада 720 литр қон ўтади. Овқат билан тушадиган ва ошқозон шиллиқ пардаси орқали суриладиган ҳамма моддалар қон билан бирга жигарга тушади ва у ерда мураккаб химиявий ўзгаришга учрайди. Алкоголь натижасида жигар емирилади, унинг ўжайра қурилиши бузилади. Жигар катталашади, химиявий реакцияда қатнашиш қобилиятини йўқотади, организм учун зарур бўлган маҳсулотларнинг сингишига ёрдам беролмайди. Орада озроқ вақт ўтгач, жигар бужмайиб қолади, натижада сариқлик, асцит (қорин бўшлиғида суюқлик йиғилиши) кузатилади, бемор жуда озиб кетади.

Ота-онанинг пиянистилиги болаларнинг психик саломатлигига ёмон таъсир қилади, ёш йигит-қизлар тахсинининг шаклланиш и г а таъсир қилмай қолмайди, фарзанд майиб туғилади, кўпинча бола ёшлигидаёқ спиртли ичимлик ичишга ўрганиб қолади. Ҳомиладор аёл алкоголь истеъмол қилганда, болада турли симптомлар намоён бўлади: бола нотинч, ташқи таъсуротларга жуда сезгир бўлади, аксари ич кетиш, жуда озиб кетиш каби ҳоллар кузатилади.

Спиртли ичимликларни кўп ичиш, тамакини кўп чекиш, ўз билгича, врач билан маслаҳатлашмасдан дори препаратларини, ухлатадиган дориларни ва наркотикларни истеъмол қилиш, уларга мубтало бўлиб қолиш одамнинг психик фаолиятини бузади, жисмоний соғлиғига зарар етказади.

Шундай ярамас одатларга, касалга дучор бўлмаслик, саломатликни сақлаш ва мустаҳкамлаш ҳар бир инсоннинг ўз қарашларига боғлиқ. Одам ўз саломатлигини путурдан кетказиши осон, бироқ уни турли даволар ёрдамида тиклаши қийин.

Носир ҚОСИМОВ,
медицина фанлари кандидати.

ДАРАХТЛАРНИНГ «ПАСПОРТИ»

Республика ирригация ўрмон хўжаликларининг ходимлари каналлар ва қўлбола кўлларнинг яшил посбонлари—ўрмонларни рўйхатга олишга киришдилар. Қисқа вақт ичида 50 миллион туп дарахтдан иборат «ўрмон»ни текшириб чиқиш, кўчат ўтқазиладиган янги участкаларни ажратиш керак. Айни пайтда кўчатзорларда етиштирилган ниҳолларни рўйхатга олиш бошланди. Ёш дарахтларни сув шохобчаларининг соҳилларига ўтқазишдан олдин уларга «паспорт» берилади. Бу паспортга дарахтларнинг ниҳота хусусиятлари муфассал тавсифланади, уларни қандай қилиб парваришлаш агротехникаси ёзиб қўйилади.

Ўзбекистон мелиораторларининг яшил дарахтзорлар фонди бу йил кузда бир миллион туп манзарали ва мевали дарахтларнинг кўчатларини билан тўлдирилади. Уларнинг турларини танлаб олинди, бу кўчатларни қаерларга ўтқазиш адреслари кўрсатилган. Ўрмон дарахтларини ўтқазиш планига, масалан асалари боқувчилари учун топшириқлар киритилган. Асаларичилик интенсив равишда ривожлантириладиган районлардаги сув шохобчаларининг ёнига акация дарахтларини ўтқазишга қарор қилинди. Акацияларнинг гуллари мўл асал тўплаш имкониятини беради. Бунинг устига ана шу дарахт тез ўсиб, шўрхок ерларни мелиорация қилиш учун жуда соз биологик насос вазифасини ўтайди. Кўчатзорларда ана шундай кўчатлардан бир неча ўн минг туп тайёрлаб қўйилди. Жанубий Мирзачўл канали трассаларини кўкаламзорлаштириш юзасидан катта ишлар авж олдириб юборилади. Бу канал соҳилларига терак, қайрағоч, тол ўтқазилади. Шу йил баҳорда Наманган, Қашқадарё областларининг тоғ этакларида барпо этилган қўлбола денгизларнинг атрофига кўчат ўтқазиш бошланади.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ АНЪАНАЛАР — ҲАЁТИМИЗ ҚУРКИ

Ёш гражданин шарафига қўшиқ

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг Маданият саройида ЗАГС ходимлари туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномаларни тантанали равишда ёш ота-оналарга топширдилар. Жамоат ташкилотларининг вакиллари оналар ва оталарни самимий муборакбод қилдилар. Шундан сўнг ёш граждан-лар ва ота-оналар шарафига ҳаваскорлик ансамбли ижросида «Рус оҳанглари» қўшиқлари янгради.

Туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномаларни тантанали равишда топшириш — Чирчиқ маданият саройида ўтказилаётган кўпдан-кўп янги урф-одатлардан биридир. Комсомолча тўй, ёшларга паспорт топшириш, йигит-қизларни ишчилар синфи сафига қабул қилиш маросимлари шулар жумласидандир.

Ишни тўхтатмай

Тошкентдаги «Учқун» тўкимачилик-галантерея фирмасининг электр цехи ва қозонхонаси янги ишлаб чиқариш корпусига кўчиб ўтди. Бу корпус вокзал олди майдони районида фирманинг эски бинолари ёнида қад кўтарди. Қолган ҳамма цехлар ва ёрдамчи хизмат бўлимлари шу ерга кўчиб ўтган, корхонанинг кувати ундан бир ҳисса ошади. Ишланадиган маҳсулот хили ҳам кўпаяди. Аммо ишчилар сони аввалгича қолаверади. Станокларни оқилона жойлаштириш хизмат зонасини кўпайтиришга имкон беради. Энди тўкимачилик тўртта ўрнига бешта станокда ишлашга тайёрдирлар. Янги бинони қуришга кетган 2 миллион сўмдан ошиқ ҳаражат икки йилга ҳам бормай қопланади.

Шуниси қизиқки, эски бинолан кўчиб ўтаётиб иш тўхтатилмади. Даставвал янги корпусда 40 та тўкув машинаси монтаж қилинди. Эрталабки сменалардан бирида бирданига иккита участка янги кувват билан ишлайди. Бўшаган машина-ускуна кўчириб олиниб, янги бинога ўрнатилади, шунақанги учтўрт босқичдан кейин «кўчиш» тугайди.

(ЎзТАГ).

Янги почта маркалари

СССР Алоқа министрлиги 15 октябрдан бошлаб муомалага чиқарган янги туркум маркаларга «Космосдаги ҳамкорлик» мавзу қилиб олинган. Бешта почта маркасидаги расмлар ва текстлар социалистик мамлакатларнинг «Интеркосмос» программасига, шунингдек, СССР билан Ҳиндистоннинг, СССР билан АҚШнинг, СССР билан Франциянинг космосни ўрганиш ва ўзлаштириш борасидаги ҳамкорлигига бағишланган.

Рус тили изоҳли луғатини тузган В. И. Даль туғилган кунининг 175 йиллиги муносабати билан нашр этилган марка ҳам муомалага чиқарилди.

(ТАСС).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Социализм мамлакатларида

Партия маорифи тармоқларида

СОФИЯ. Болгария Компартиясининг партия маорифи тармоқларида янги ўқув йили бошланди. Янги ўқув йили БКП XI съезди билан КПСС XXV съезди материалларини ҳар тарафлама чуқур ва мунтазам ўрганиб чиқишга бағишланади.

Съезд материаллари, шунингдек иқтисодий, комсомол ва касаба союзлари сиёсий ўқиш системасида, шунингдек Болгария деҳқончилик халқ иттифоқининг сиёсий тўгаракларида ҳам ўрганилади. БКП ва КПСС съездлари ҳужжатларини ҳам жами 3 миллион 100 минг киши, деярли Болгиянинг барча меҳнаткаш аҳолиси ўрганиб чиқади. Бундан ташқари мазкур ҳужжатлар республикадаги барча олий ўқув юртларининг ўқиш программасига ҳам киритилган.

Янгиликлар фонди

ВАРШАВА. Торун шаҳрида илмий-техникавий янгиликлар ва ташкилий янгиликларнинг ўзига хос фонди яратилди. Мутахассислар, рационализаторлар, новаторлар яратган ва амалда синаб кўрилган техникавий янгиликлар тўғрисидаги информациялар Торун воеводлигидаги барча корхоналардан шу ерга тўпланади. Фонд ўз навбатида шу информацияларни барча корхоналарни хабардор қилади, янгиликнинг хусусиятларини, унинг иқтисодий самараларини тушунтириб беради. Бунинг учун информация ва пропагандаинг турли шаклларидан, шу жумладан кўп тиражли газета, радиоузел, выставкалардан фойдаланилади.

Рационализаторлар ҳаракати

ГАВАНА. Кубада рационализаторлар ва ихтирочилар миллий уюшмаси тузилди. Бу ерда бўлиб ўтган таъсис конференция уюшма тузилганлигини эълон қилди. Таъсис конференцияси ишида мамлакатнинг барча районларидан келган 235 делегат қатнашди.

Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Хесус Монтане конференцияда сўзга чиқиб, Куба механизаторлари касаба союз марказининг XIII съездида қабул қилинган қарорга мувофиқ уюшманинг тузилиши рационализаторлар ва ихтирочилар ҳаракати кенг авж олганлиги туфайли зарур бўлиб қолди, деди.

Ҳозирги вақтда мамлакатнинг саноат корхоналарида 2 мингга яқин рационализаторлар уюшмалари ишлаб турибди.

Америкаликлар қуролсизланиш тарафдори

ВАШИНГТОН. Америка пойтахтининг қон марказида Линкольн мемориали ёнида минг-минглаб кишилар баланд овоз билан «Қуролланиш пойгаси тўхтатилсин!», «Кишилар иш билан таъминлансин» деб талаб қилдилар.

Бу кишилар «Қуролсизланиш ва социал адолат учун» қитъа бўйлаб 31 январдаён Сан-Францискода бошланган бир неча ойлик юришнинг иштирокчиларидир. Улар ҳукуматдан қуролланиш пойгасининг тўхтатилишини, ҳарбий харажатларнинг камайтирилишини, ирқчилик тугатилишини, иш билан таъминланишни талаб қилиш учун мамлакатнинг ҳамма 50 штатидан пойтахтга келдилар.

Намойиш иштирокчилари Пентагон тўплаётган энг янги стратегик қуроллар келтирадиган ўлим рамзи — қора матони кўтариб олганлар. Америкада истиқомат қилувчи японлар делегацияси «Биз Хиросиманинг такрорланишини истаймиз» деган сўзлар ёзилган плакатни кўтариб чиқдилар. Бу ерда тинчлик кабутари тасвирланган ва «Қурол билан тинчликка эмас, аксига эришиш мумкин» деб ёзилган плакатлар ҳам бор эди.

КАПИТОЛИЙ ГУМБАЗЛАРИ ОСТИДА ПОРАХЎРЛИК

ВАШИНГТОН. АҚШда навбатдаги сиёсий можаро нучайиб борляпти: қонун чиқарувчилар ва мўътабар бошқа сиёсий арбобларнинг катта бир группаси порахўрликда айбланди. «Вашингтон пост» газетасининг ҳабар беришича, юстиция министрлиги ва федерал текшириш бюросининг ходимлари конгресснинг демократлар ва республикачилар орасидан сайланган ҳозиргн ва собиқ аъзоларидан камида 22 кишининг ишини текшира бошлади. Бир қанча федерал идораларнинг маълумотларига қараганда, улар бир неча йил мобайнида Жанубий Корея диктатори Пак Чжон Хи «вакилларини»дан кўп миқдорда пул, қимматли совғалар ва бошқа бойликлар олганлар. Сеул режимининг агентлари, деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси, шундай йўл билан капитолий гумбазлари остида Жанубий Корея учун «жуда қулай вазият» вужудга келтирганлар.

«Жуда қулай вазият» деган сўзини, деб таъкидлайди «Вашингтон пост» газетаси, Жанубий Корея режими Қўшма Штатлардан олинадиган ҳарбий-иқтисодий ёрдамнинг кўпайтирилишига, Жанубий Корея территориясида Америка қўшинларининг талайгина қисмини сақлаб колишга ва Жанубий Кореядаги диктаторлик режимини танкид қилаётган қонун чиқарувчилардан бир қисмини «четараф қилиб қўйиш»га интилмоқда, деган маънода тушуниш керак.

(ТАСС).

Террор кучайтирилди

ПАРИЖ. 22 йилдан бери диктатор Стресснер ҳукмронлик қилаётган Латин Америкасининг кичик мамлакатларидан бири Парагвайда 2 мингдан ортиқ сиёсий маҳбус бор деб ёзади Франциядаги ҳафталик «Темуаньяж кретьен» газетаси. Бу маҳбуслардан баъзи бирлари коммунист бўлганликлари учун 18 йилдан бери суд ва тергов қилинмай турмада қамалиб ётибдилар.

Ўтган йилнинг охирларида Парагвайда яна қамоққа олишлар авж олиб кетди. Полиция яширин ишлаётган Парагвай Компартиясининг раҳбарларидан бир неча кишини, шу жумладан ПКП Марказий Комитети биринчи секретари Мигель Анхель Солерни қамоққа олди. Унинг тақдири ҳали ҳам маълум эмас.

Ўқув юртларининг ўқитувчилари тинмай тақиб қилинмоқда. «Темуаньяж кретьен» газетасининг ёзишича бу кишилардан кўпи қамоққа ҳукм қилинган ва ғўё улар ҳукмрон режимга нисбатан холис кишилар эмас, деган шубҳа билан кейинчалик ўқитувчилик қилишдан маҳрум этилган.

Стресснер диктатурасининг террори ва репрессияси мамлакатда тобора кучли норозиликка сабаб бўлмоқда, деб таъкидлайди газета. Аҳолининг тобора кенг табақалари бу диктатурага қарши курашга қўшилмоқда.

(ТАСС).

«Учувчи буви?». 84 ёшли Марион Харт журналистларнинг ушбу таърифига мутлақо қарши. «Мен асло буви эмасман, менинг фарзандларим йўқ, эрим билан ҳам ажралишганман», — дейди у. Лондон аэропортларидан бирида унинг Атлантика орқали парвози ниҳоясига етди. Бу — Марион Харт томонидан планлаштирилган ва 10 ой давом этадиган дунё бўйлаб саёҳатнинг биринчи босқичи холос. Марион ер шарини биринчи марта 1936 йили экипажи 6 кишидан иборат бўлган кичкинтина икки мачтали кемада айланиб чиққан эди. 1961 йили у бир моторли енгил самолёт эгаси бўлгандан сўнг фақат «ёлғиз» саёҳат қилишни мақсад кўради. Атлантика бўйлаб биринчи парвозни у бундан 10 йил муқаддам, 74 ёшида амалга оширган эди.

СУРАТДА: Марион Харт Лондон аэропортида.

Камера Пресс — ТАСС фотоси.

МЕТАЛЛУРГЛАР ШАҲРИ

ДЕҲЛИ. Бокаро шаҳрининг (Бихар штати) архитекторлари Ҳиндистон металлургиясининг ана шу марказида янги районларни барпо этиш лойиҳаларини тузишга киришдилар. Бу лойиҳалар ана шу шаҳар қурилиши бош планининг иккинчи босқичига мувофиқ тузиб чиқилади. Бокарода Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилаётган улкан металлургия корхонасининг қуввати ошаборган сари навқирон шаҳар аҳолисининг сони ҳам ортиб боради. Ҳозирги вақтда Бокарода 400 мингга яқин киши истиқомат қилмоқда. Яқин йилларда мамлакатнинг турли районларидан ҳам 60 минг ишчи ишлаш учун оилалари билан бирга пўлат эритиш корхоналарига келади.

Бокароникг ўзида ва унинг атрофида комбинатдан ташқари, шаҳарда ишлаб чиқарилаётган пўлат ва прокат негизида турли завод ва фабрикалар қад кўтаради.

Бокаро атиги ўн йил ичгари, бу ерда металлургия комбинати қуриш ҳақидаги Ҳиндистон — Совет битими имзоланганидан кейин барпо этилган эди. Бокаро мустақил Ҳиндистоннинг энг йирик саноат марказларидан бири бўлиб қолади.

(ТАСС).

ДАЛА ШИЙПОНИДА, ДЕНГИЗ КЕМАСИДА

Владивостокдан: Тинч океан пароходчилигининг «Алишер Навоий» кемаси «Ўзбекистон рассомларининг асарларида Алишер Навоий» выставкасини олиб Америка Қўшма Штатлари сари навбатдаги сафарга жўнаб кетди, деган хабар келди. Бу выставка кема салонида намойиш қилинади.

Ўзбекистон хотин-қизларига бағишланган выставкада 60 та расм бор. Бу выставка Тошкент областининг Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида очилди. Ундэ ёш рассомлар ва таниқли усталарнинг кейинги йилларда яратган асарлари кўрсатилмоқда.

Владивосток билан «Қизил Ўзбекистон» колхози республика рассомлари асарлари выставкалари ва кичик экспозицияларн сафар маршрути картасидаги иккитагина номдир. Шу куз «Меҳнатга шон-шарафлар!» мавзуидаги республика выставкаси билан манзаралар кўчма выставкалари Фарғона водийсининг қишлоқларида кўрсатилади. Қорақалпоғистонлик мактаб ўқувчилари эса ёш рассомларнинг «Кўз ўнгимда дунё» деган ном билан жамланган расмларини навбатма-навбат томоша қилмоқдалар. Ўзбекистоннинг кечаги ва бугунги куни тўғрисида ҳикоя қилувчи расмлардан кўчирилган нусхалар қашқадарёлик пахтакорларга жўнатилмоқда.

Болтиқ денгизидаги «Комсомолец Узбекистана» теплоходида «Меъморий ёдгорликлар» выставкаси очилди.

ЎзТАГ.

ШАҲРИМИЗНИНГ ЯШИЛ БЕЛБОҒИ

Кейинги йилларда шаҳримиз таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Янги Тошкент фақат осмонўпар бинолари билангина эмас, балки, солқинли, кўкаламзор хиёбонлари, кўчалари, боғлари билан ҳам кишн кўзини қувонтиради. Эндиликда иншоотларни лойиҳалаш пайтида, уларни табиат, ўсимликлар дунёси билан гармоник бир бутун бўлиши биринчи планга кўйди.

Шаҳримизни кўкаламзорлаштиришда айниқса Ўзбекистон Фанлар академияси қошидаги Ботаника боғида қилинаётган ишлар диққатга сазовордир. Ботаника боғида етиштирилган пирамида шаклида ўсадиган эман, тукли липа, лола дарахти, қандли заранг, тез ўсадиган тераклар ва хилма-хил анвойи гуллар шаҳримиз кўча ва хиёбонларини безаб турибди.

Жойларни кўкаламзорлаштиришда, айниқса игна баргли дарахтларни ўстириш яхши натижалар бермоқда. Буни В. И. Ленин номли майдон ва Ленин проспекти мисолида яққол кўриш мумкин. Қарағай, оқ қарағай, арча ва бошқа турли хил дарахтлар бу жойларга янада файз киритиб турибди.

Яқинда шаҳар совети ижроия комитети қошидаги кўкаламзорлаштириш ва ободончилик ишлари бошқармасида бўлиб ўтган йиғилиш ана шу масалаларни атрофлича муҳокама қилди.

Йиғилишда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қошидаги кўкаламзорлаштириш ва ободончилик ишлари бошқармасининг бошлиғи Ш. Исломовнинг доклади тингланди.

Йиғилишда кўкаламзорлаштиришга оид суръатларини тезлаштирадиган йирик кўчатларни кўплаб ўтказиш тажрибаси маъқулланди. Шунингдек, игна баргли баъзи ўсимликларни қуриб қолишига қарши зудлик билан агротехника чоралари кўриш ҳақида аниқ тадбирлар белгиланди.

Йирик кўчатлар ва янги етиштирилган гул навларини ўстириш агротехникаси биологик асосларини ўрганиш бўйича илмий-текшириш ишларини кўчайтириш Ботаника боғи ходимлари зиммасига юклатилди.

Тоғ неъматлари

ДЎЛАНА

Дўланадан халқимиз қадимдан озиқ-овқат сифатида фойдаланиб келади. Раъногулдошларга мансуб бу ўсимлик республикамизнинг ҳамма тоғлик районларида, денгиз сатҳидан 1000-2600 метр баландликдаги шагалли ён бағирларда, сойларда ўсади. Тоғларда унинг сариқ, қизил каби 5 тури учрайди.

Дўлана меваси шакарга, минерал тузларга, вино ва лимон кислоталарига бой бўлади. Ўсимликнинг барги, гули ва меваси-дан тайёрланадиган дорй-дармонлар юракнинг ишлаш қобилиятини яхшилайди, марказий асаб системасининг иш фаолиятини оширади. Дўлана асал-ширага бой ва зийнатли ўсимлик ҳисобланади.

МАСЛАҲАТЛАР

▲ Ранги айнайдиган буюмларни туз солинган сувда ювсангиз ранги кетмайди.

▲ Картошкани артиб бўлгач, сувда қўп сақламанг, ундаги крахмал ва С витамини сувга чиқиб кетади, шунинг учун картошкани овқатга солишдан олдин бир марта ювиб ташласангиз бўлади.

▲ Тухумни намокобли сувда пиширсангиз ёрилмайди, пўсти ҳам осон арчилади.

▲ Гўштни иссиқ жойга қўйиб ёки қайноқ сув қуйиб муздан туширманг, бу ҳолда гўштнинг мазаси кетиб қолади. Яхшиси, яхлаган гўштни тоғорачага солиб, уйнинг мўътадил ҳароратида (18—20 даража) да эритинг.

▲ Трикотаж буюмларни ва чарм қўлқопларни сирка қўшилган сув билан тозаласангиз, майин бўлади.

▲ Рангдор жун ва ипак газламалардаги майда доғларни илитилган глицерин билан артиб кетказиш мумкин.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 21/X да **Золушка**, 22/X да **Травиата**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА—21/X да **Беш кунлик нуёв**, 22/X да **Фақат ақл сотилмайди** (19.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист ЭМИЛЬ КИО раҳбарлигидаги йирик иллюзион ревю гастроллари** (19.00).

КИНО

21 ОКТЯБРДА

Робин Гуднинг камон йўлари— «ҚОЗОҒИСТОН», «КЎКЧА», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), С. РАҲИМОВ номли, «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), НАВОИЙ номли (кечқурун).

Трин-трава — ҲАМЗА номли (кечқурун).

Раиснинг ўғли — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИНИНГ

Репертуар плани

21/X да — ЗОЛУШКА.
22/X да— ТРАВИАТА.
23/X да— ФЛОРИЯ ТОСКА.
24/X да — СЕВИЛЬЯ САРТАРОШИ (кундузи), **ИСПАН МИНИАТЮРАЛАРИ** (кечқурун).
26/X да — ДИЛОРОМ.
27/X да— ЧИО-ЧИО-САН.
28/X да— ЖИЗЕЛЬ.
30/X да— КНЯЗЬ ИГОРЬ.
31/X да— ЗОЛУШКА (кундузи), **ИСПАН МИНИАТЮРАЛАРИ** (кечқурун).

Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича давлат комитети
2-ТОШКЕНТ ПОЙАФЗАЛ ФАБРИКАСИ БАЗАСИДАГИ
149-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1976—1977 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди:

Пойафзал юзи бичиқчилари, пойафзал юзини тайёрловчилар, пойафзални қолипга тортувчи.

Ўқиш муддати — 2 йил.

Қирқувчи, пойафзал таг қисми деталларини мустаҳкамловчилар.

Билим юртига ёши 15 ва ундан юқори бўлган, 8, 9, 10-синф маълумотидаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Мутахассисликлар бўйича машғулотлар юксак педагогик савияда турли хил кўргазма қуролларидан фойдаланилган ҳолда олиб борилади.

Аълочи ўқувчилар фабрика маъмурияти томонидан рағбатлантирилади, уларга дам олиш уйларига, санаторийларга путёвкалар берилади.

Билим юртини битирганлар техникум ва институтларга йўлланма оладилар.

Билим юрти ҳузурида ўрта маълумот берувчи ишчи-ёшлар мактаби мавжуд. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Билим юртига қабул қилинганлар тўла давлат таъминотида бўладилар, (уларга уч маҳал овқат ва кийим-бош берилади), ишлаб чиқариш практикаси давомида меҳнат ҳақининг бир қисмини оладилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тавсия этишлари лозим: директор номига ариза, маълумоти ва туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, яшаш жойи, ота-онасининг иш жойидан справкалар, ўқиш жойидан характеристика, 6 та фотосурат. (3х4 см.).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Гавҳар кўчаси, 124-уй, 2-пойафзал фабрикаси, (14-автобус ва 16-троллейбусларнинг охирги бекати) ёки Наққошлик кўчаси, 199-уй, (18-трамвайнинг охири, 103-автобуснинг «Мевазор» бекати).

Дастурхон чиройи

Жоноқи хурмо

Кўз нашидали фасл. Боғларимиз шириншарбат мевали сепини ёзган пайт. Рангоранг неъматларимиз ичида жоноқи хурмо олтинсифат жилоси билан кишини ром этмасдан қўймайди.

Хурмо ўзининг хушхўр, хуштаъм меваси билангина эмас, сарв бўйи, тиниқ рангли қулфи билан, қолаверса шифоли хосиятлари билан халқимиз томонидан эъзозланувчи табиатнинг кўркам тухфасидир.

Хурмонинг мевалари таркиб ва тўйимли бўлиши билан бирга кўпдан кўп ҳаётбахш моддаларни сақлайди. Унинг таркибида 61 процент С витамини, каротин, флавоноидлар, салмоқли миқдорда йод (69 миллиграмм процент), органик жавҳарлар, глюкоза, фруктоза, галл группасига мансуб ошловчи моддалар мавжуд. Бундан ташқари, ҳақрабо рангли меваларни бир қатор танага манзур келувчи микроэлементлар д а и марганец, магний, мис, темирни қамраб олган.

Хурмо меваларидан ажойиб қоқилар олиш мумкин. Маълумотларга қараганда, хурмо қоқиси 48 процент танаманзур фруктоза ва 14 процентга қадар глюкоза сақлар экан. Ана шундай саломатлик хазинаси ҳисобланадиган жоноқи хурмо бизнинг ўлкамизни ошиён эта олган.

Шарқий хурмонинг бўйи 20 қулочча келиши мумкин. Танаси тик, кўнгир пўстлоқли, барглари қалин, яхлит бўлиб, уст томони ялтирайди, сатхи силлиқ, ост тарафи нурсиз, яшил. Хурмо ўлкамиз кўламида майнинг талайгина жойларида у ўз кўрки ва шифоли неъматини намойиш қилади. Хурмо кўплаб Сурхон воҳасининг Тахиҳиёнида (Шарқун), Дошнабод, Узун, Сариосиё, Денов каби «боғи эрам» жойларни масқан қилиши билан бирга, ҳозирда Тошкент, Самарқанд, Андижоннинг жаннати жойлари ва боғларида жавлон уриб ўсмоқда. Табиатшунос олимларимиз томонидан ёритилган манбааларга қараганда шифобахш меҳригиёлар ўлкаси — Ўзбекистонимизда бир қатор жайдари ва маданий нав хурмолар мавжуд. Бу борада «Томопон», «Зенжу-мару», «Ўзбекистон пионери», «Хнакуме», «Қандли денов» навларини санаб ўтсак ўринли бўлур эди.

Жоноқи хурмо ўсган жой файэли бўлиб, ҳиқоятда жозиба бахш этади. Айтишларича, хурмо ўз жойини топиб ўсса бир неча аср умр кўриб, кишиларга ўз шифобахш неъматларини инъом этаверади.

Маннон НАБИЕВ,
доришунос.

Куз ҳавосида, анҳор сувида қайиқда сайр қилиш нақадар гаштли. Ҳ. Мирзанаримов фотоэтюди.

Техника тараққиёти йўлида

УЛКАН КРАН

Омскда мачта кран қурилишда синаб кўрилди. Давлат комиссияси уни доимий ишлатиш учун қабул қилиш тўғрисидаги актни имзолади. Катта-катта машина-ускуналарни монтаж қилиш учун мўлжалланган бу улкан кран минг тонна келадиган 180 метргача баландликка кўтариб бера олади. Кран конструкциясини «Гипронефтеспецмонтаж» институтининг мутахассислари билан Таллин политехника институтининг ходимлари ишлаб чиқдилар.

Ҳозирги мавжуд механизмлар вазни 500 тоннадан ошмайдиган конструкцияларни г и на жилдира олади. Кўп тоннали машина-ускуналарни эса қисм-қисм ташиб йиғишга тўғри келарди. Ўнинчи, беш йилликда Сибирда химия, нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноатининг бир қанча улкан корхоналарини қуриш мўлжалланади. Бу корхоналарда вазни 800 тоннага борадиган ва ундан ошадиган технологик машина-ускуналар ўрнатилади. Мана шу ишларда янги кран асқотади. Унинг асосий узеларини Свердловск механика заводининг, Кузнецк металл конструкциялар заводининг, Чебаркуль ремонт-механика заводининг коллективлари ясаган.

Кран шу қадар бақувват бўлишига қарамай, пишиқлиги оширилган материаллар ишлатилганлиги туфайли унга кетган металл миқдори ўзгармай қолди, вазни эса 300 тоннадан ортмайди. Агрегатни бўлакларга ажратиш ва янги қурилишга элтиш қийин эмас.

Улкан кранни юк кўтариладиган жойдан 150 метр наридаги хавфсиз зонада жойлаштирилган пульт ёнида ўлтирувчи биргина оператор инженер бошқаради. Оператор монтажчилар билан радио орқали гаплашиб туради.

Улкан кран СССРнинг 50 йиллиги номли Омск нефтни қайта ишлаш комбинатида иш бошлайди.

(ТАСС).

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

Кутишга тўғри келади

Канаданинг Питерсборо шаҳридаги Смоклар оиласи давлат лотереясига бағишланган радио эшиттиришни диққат билан эшитарди. Кутилмаганда диктор шундай деди: «Саккиз ёшли Клейтон Смокнинг билети юз минг долларлар ютди!» Бу хабарни ота-оналар ҳам, уларнинг беш фарзанди ҳам зўр шод-хуррамлик билан кутиб олишди. Ахир, ота қўлини синдириб олиб, ишсиз қолганидан бери, оила ночорликда кун кечираётган эди-да. Оила аъзолари уй учун катта қарзларини тезроқ тўлаш, автомобиль сотиб олиш ҳақида ўйлай бошладилар. Лекин минг афсуски, эртаси куни ютуқ вояга етган гражданларга берилиши, бунинг устига шахсан берилиши маълум бўлди. Бу демак, Смоклар оиласи «бахтли» Клейтон вояга етгунча яна ўн йил кутишлари керак.

Баҳайбат дарахт

Болгариянинг Пештера шаҳрида улкан терак бор. Унинг танасининг айланаси 10,2 метр, диаметри эса 3,4 метр. Дарахтнинг илдизлари 150 метр радиусга ёйилган, танасини қовагига бемалол 10— 12 киши жойлаша олади. Шаҳардаги ва шаҳар атрофидаги мўйсафидларнинг айтишича, терак уларнинг ҳаёти давомида мутлақо ўзгармаган. Ўрмончунос мутахассисларнинг фикрича, дарахт 850— 900 ёшга кирган. 1949 йилдан бу терак нодир табиат мулки сифатида давлат муҳофазасига олинган.

«Вартбург»— меҳмонимиз

Германия Демократик Республикасидан келган «Вартбург» ҳаваскорлик ансамбли Андижон областининг меҳнаткашларига концерт берди. Ансамбль —Айзенах шаҳридаги автомобиль заводи касаба союз ташкилотининг коллективидир. (ЎзТАГ).

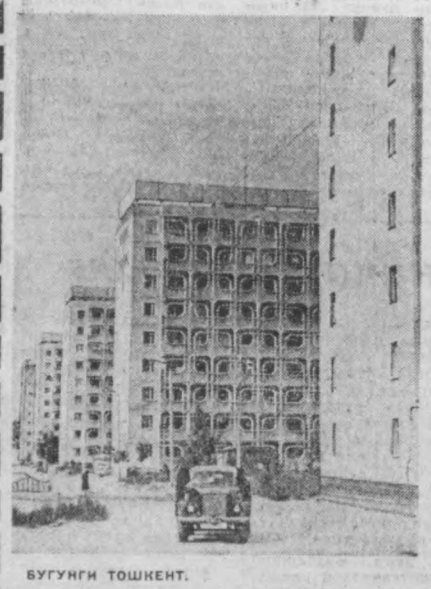
МАДАНИЯТ ЯНГИЛИГИ

БИЗНИНГ ҲОВЛИМИЗДА

Навоий шаҳрининг 6-микрорайонида кўрсатилган катта концерт программаси ва ўтказилган сайил «ҳовлимизнинг байрами» деб аталди. Шаҳардаги «Фарҳод» маданият саройи билан Навоий ГРЭси клубининг ҳаваскор артистлари микрорайон аҳолисига концерт бердилар. Шунингдек спорт ўйинлари, «атгракционлар, оммавий рақслар» бўлди. Очиқ майдонда кинофильмлар намойиш қилинди.

Республиканинг ёш шаҳрида бундай томоша ва сайллар ўтказиш анъанага айланди.

(ЎзТАГ).

БУГУНГИ ТОШКЕНТ.

СУРАТДА: Шаҳримизнинг Берунний проспекти бўйлаб қад кўтараётган «Марказ— 27» кварталидаги турар-жой бинолари манзараси тасвирланган.

М. Нуриддинов фотоси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ҚИЗИҚИШ ОРТМОҚДА

«Главташкентстрой»нинг «Висотстрой» трести бинокорлари ўртасида физкультура ва спорт бўйича шуғулланувчилар сони тобора ортиб бормоқда. Бу ҳақда трестнинг физкультура ва спорт ишлари бўйича инструктори Юрий Плитов шундай ҳикоя қилади:

— Ҳозирги пайтда трестимизда 640 нафар ишчи, инженер-техник ходим спортнинг турли соҳалари бўйича секцияларга қатнашади.

Бизда спортнинг барча турлари бўйича машқлар ўтказиш учун шарт-шароитлар мавжуд. «Висотник» футбол командамиз шаҳримиздаги турли қурилиш бошқармалари, трестларга қарашли футбол командалари билан тез-тез ўртоқлик учрашувларни ўтказиб туришади. Яқинда ана шундай мусобақалардан бири ўтказилди. Футболчиларимиз фахрли учинчи ўринни эгаллашди.

Айни кунларда коллективимиз ишчилари янги ГТО комплекси нормативларини топширяптилар. А. Князев, Б. Наврўзов, В. Привалов, Ш. Аҳмедов сингари кўплаб ишчилар ГТО нишондорлари бўлишди.

Трестда чиндан ҳам спорт ихлосмандлари кўпаймоқда. Ҳозирча 130 нафар қурувчи оммавий-спорт турлари бўйича разрядга эга, 27 спорт инструктори, 33 нафар судья тайёрланган.

Спорт қурувчилар саломатлигини яхшилашда, уларнинг унумли меҳнат қилишларида, кўнгилли ҳордик чиқаришларида асосий омиллардан бири бўлиб келмоқда.

Шунинг учун трестда физкультура ва спорт ишларини бундан буён ҳам яхшилаш ишларига алоҳида эътибор берилляпти.

Ҳ. ИНОҒОМОВ.

«Қайрат» олий лигага қайтди

Футбол мавсуми ниҳоясига етган сари ўйинлар тобора кескинлашиб бормоқда. Шундай бўлиши ҳам табиий. Чунки мавсумда командалар жадвалдан қандай ўрни олиши ўйинчиларнинг активлигига ва тиришқоқлигига боғлиқ. Шунинг учун ҳам ҳар бир ўйинчи майдонда ўзини кўрсатишга, қолган учрашувларни муваффақиятли ўтказиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Фикримизнинг исботи учун биринчи лига командалари ўртасида ўтказилган сўнгги тур ўйинларини олайлик. Бу тур голларга ниҳоятда бой бўлди. Энг йирик ҳисоб Иваново-Франковскда қайд қилинди. Бу ерда маҳаллий спартакчилар «Кубан» командасини қабул қилиб 5:1 ҳисобида ғалабага эришдилар.

«Нистру» —«Эльбрус» учрашуви эса 3:1 ҳисобида тугади. Бу турда пахтакорчилар «Шинник» командасининг меҳмони бўлишди ва 2:0 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. «Қайрат»-«Рубин» командаси билан беллашди. Қизиқарли ўтган бу учрашувда дарвозалар даҳлсиз қолди. Шундай қилиб, Олмаоталиклар қолган тур учрашувлардан қатъий назар олий лигага қайтиш учун етарли очко тўпладилар.

Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан тугади. «Металлург» — «Спартак» Ор—2:0, «Даугава» — «Терек» 2:0, «Звезда» — «Памир» — 1:0, «Кузбасс»— «Колхозчи» — 3:0, «СКА» (Ростов) — «Таврия» — 0:0.

СУД ЗАЛИДАН

Фирибгар ва лақмалар

Скамейкада ўтирган қиз ўзига қараб кетаётган йигитга хумор кўзларини сузди. Буни тушунган йигит қизга кўлини чўзиб:

— Қани бир танишиб қўяйлик-чи, исмим Камол Қурбонов, Бўйдоқман, Ёшим 17 да. Чилонзор райбн Дўмбробод массиви, 2-проезд, Мамарасул Бобоев кўчасининг биринчи хонадонида истиқомат қиламан. Лекин, мени Алдар ака деб чақирганингиз маъқул. Чунки касбим шундай — деди.

— Вой, — деб юборди қиз, севинчдан кўзлари чарақлаб. — Касбингиз қийин эмасми?

— Бе, бу ишни хамирдан кил суғургандек бажараман. Ўтган йили қиз ўзига қараб кетаётган йигитга хумор кўзларини сузди. Буни тушунган йигит қизга кўлини чўзиб:

— Қани бир танишиб қўяйлик-чи, исмим Камол Қурбонов, Бўйдоқман, Ёшим 17 да. Чилонзор райбн Дўмбробод массиви, 2-проезд, Мамарасул Бобоев кўчасининг биринчи хонадонида истиқомат қиламан. Лекин, мени Алдар ака деб чақирганингиз маъқул. Чунки касбим шундай — деди.

— Вой, — деб юборди қиз, севинчдан кўзлари чарақлаб. — Касбингиз қийин эмасми?

— Бе, бу ишни хамирдан кил суғургандек бажараман. Ўтган йили Раҳимжон Нурматов деган йигит билан дўст тутиниб, ишончини қозонганимдан сўнг магнитофон олиб бериш баҳонаси билан 159 сўм пулини олдим. Шуҳрат Носировга ҳам магнитафон ваъда қилиб ойисининг олдида 400 сўмини шилдим. Кейин яхши гилам олиб келиб бераман дегандим, ойиси суюнганидан қўлимга 500 сўм тутқазди ва ундан 900 сўм олганлигим ҳақида тилхат ёзиб беришимни сўради. Мендан нима кетди, ёзсам ёзаколай дедимда тилхат ёзиб бердим.

Дўмбробод кўчасидаги хонадонларнинг бирида яшовчи бир аёлга: «Жуда яхши духобалар келган, пул берсангиз олиб келиб бераман» дегандим қуриб кетқур қуримсоқ экан. Пул йўқ, деса бўладими. Бекор кирибман дедимда 2-проезд Дўмбробод кўчасидаги 56-хонадонга ташриф буюрдим. Хонадон эгаси Роза Шарипова магнитафон олиб келиб бершимни эшитиб ўзида йўқ хурсанд бўлди ва қўлимга 200 сўмни шартта тутқазди. Мана кўрапсизми ҳеч кимдан камимиз йўқ. Башанг яшаяпмиз.

— Энди мен ҳам ўзимни танитиб қўяй,— деди қиз. Исмим Алдархон. Ёшим 20 да. 8-синфни тугатганман. Тошкент шаҳар, С. Рахимов кўчасидаги Зенитний проездининг 62-хонадонида пропискада тураман. Ҳикоянгизни эшитиб ташвишга тушиб қолдим. Ҳали ёш ва хом экансиз. Келиб-келиб таниш-билишларни ҳам алдайсизми? Мен сира бундай қилмайман.

Ўтган йилнинг 25 сентябри эди. Қарасам ҳамён бўш. Октябрь райони территориясида айланиб юриб 88-болалар боғчасига кўзим тушиб қолди. Тавакалига бир аёлни чақирдим. У Матлубахон Алимова экан. ГУМда сотувчи бўлиб ишлайман, 5—10 сўм чой чақани аямасангиз гилам олиб беришим мумкин, дедим. Матлубахон боғчага кириб Фарида Ҳакимова исмли ўртоғини бошлаб чиқди. Икки гилам учун 900 сўм берадиган бўлишди. ГУМнинг ёнига етгач Фаридани қўлидан пулни санаб олдимда, гиламни олдириб чиқаман дея, бу эшикдан кириб бошқа тешикдан чиқиб кетдим.

Шу йилнинг февраль ойида Тўрақулов кўчасидаги 4-проезд 16-хонадон эшигини тақиллатдим. Ичкаридан Васила Шарипова исмли аёл чиқди. Уни 40 кийимлик сариқ атлас бор, баҳоси 1.600 сўм бўлади, деб алдамоқчи бўлдим. Лекин пишиқ аёл экан. Мақсадимни билиб қолиб, милицияга тутиб берди...

— Шу пайт Камол Қурбонов чўчиб уйғонди. У кўзларини уқалаб:

— Эй, хайрият-е, туш кўрибман,— дедида яна ёстиққа бош қўйди. Лекин қўлидан кимдир тортди.

— Қани, юринг.

— Қаёққа?

— Судгакка...

Суд ҳайъати Камол Қурбоновни уч йил муддатга озодликдан маҳрум этиш ва ундан Носирова фойдасига 900 сўм, Р. Шарипова фойдасига 200 сўм ундириб беришга қарор қилди. Илгари ҳам фирибгарчилиги учун икки йил қамалиб чиққан Умри Ниёзова ўн йил озодликдан маҳрум этилди. Жабрланувчи М. Алимова ва Ф. Ҳакимоваларга 900 сўм ундириб беришга ҳам ҳукм чиқарилди.

Р. МУРТАЗИНА,
Октябрь район халқ судининг раиси.
Ҳ. МЎЙИДИНОВ.

Редактор
С. М КАРОМАТОВ

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

20 ОКТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

18.15 «Горичилар, қаердасиз?». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Қувноқ ноталар». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.00 Телевизион ҳужжатли фильмлар премьераси. «Саамлар тупроғида». «Кола қиссаси». 20.30 «Мусиқали ҳаёт». Телевизион журнал. 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 Футбол бўйича Европа чемпионларининг кубоги учун. «Динамо» (Киев) — «САЛОНИКИ» (Греция). Киевдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Спортлото» тиражи. 24.00 Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

19.00 «КПСС XXV съездининг социал-иқтисодий, снёсин ва назарий проблемалари». 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 «Театр афишаси». 20.25 «Ахборот» информацион программаси. 20.45 Меҳнатчилар ҳаваскорлик бадиий ижодининг I Бутуниттифоқ фестивали олдидан «Парвоз» ашула ва рақс халқ ансамблининг концерти. 21.30 Москва «Вақт» информацион программаси. 22.00 «Шахтазор — мардлар майдони» (рус.). 22.15 «Анатолий Папанов билан учрашув». Телевизион фильм-портрет (рус.). 23.50 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

12.00 дан Тошкент кўрсатади.

21 ОКТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Горичилар, қаердасиз?». 11.15 Б. Нушич. «Фалсафа фанлари доктори». Телевизион спектакль. 12.40 «Инсон ва қонун». 15.00 «Москва — Владивосток». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм. 7-серия — «Асосий чорраҳа». 8-серия — «Энг мусаффо денгиз ёнида». 15.55 «Оламга саёҳат». Африка. 16.20 «Ўртоқ Серго». Телевизион ҳужжатли фильм. 17.00 «Шахмат мактаби». Бошловчилар учун. 17.30 Бадиий ҳаваскорлик қатнашчиларининг концерти. 18.00 «Галла ҳақида сўз». Езувчи Ю. Грибов сўзи. 18.15 «Қувноқ стартлар». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 19.20 «Миллионлар ленинча университети». «Тинч осуда келажак йўлида. Европа Коммунистик ва ишчи партиялари конференцияси ҳақонда тинчлик ва социал тараққиёт учун кураш тўғрисида». 19.50 Л. Кесслер куплалари. 20.15 «Жасорат». Кўрсатувни икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, армия генерали П. И. Батов олиб боради. 20.45 «Тўртинчи қабилиқ». Бадиий фильм. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Театр ҳақида қисқалар». 23.35 «Тавридда бир кун». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.05 Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «СССРнинг ўрмон саноати». Географиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 «Антрацит ёнғуси». «Нефтчилар». Телевизион ҳужжатли фильмлар 12.30 «СССРнинг ўрмон саноати». Географиядан ўқув кўрсатуви (рус.). 18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 70-йиллар комсомоллари» (рус.). 19.00 «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга!». «Мусобақа, тажриба, ташаббус». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 Телевизион театр. В. Медведев. «Баҳс». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Езувчи С. Михалков билан учрашув (рус.). 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Ноз-неъмат бундёкорн». 22.50 «Марду майдон». Бадиий фильм. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

Тошкент кўрсатади. 19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 «Газанда». Болалар учун фильм. 19.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тили. 19.55 Телефильм. 20.10 «Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун». 20.40 Тошкент янгиликлари. 20.55 «Бизнинг бош мухбиримиздан...». Телетомошабинларнинг хатлари асосида кўрсатув (рус.). 21.25 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика.

4 БЕТ. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

21 ОКТЯБРЬ, 1976 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000: ГСП ТОШКЕНТ ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ 41-УЙ

Р—03639.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри «Правда Востока» кўчаси, 26.

ИНДЕКС 64579.

Нашр В—3217.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача Эълонлар бўлими — 33-61-42.